

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני 2015

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני 2015

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

מספר חברה: 520042540

משרד ראשי: רח' אלנבי 115, תל אביב, 6581708

מוקד שירות לקוחות ארצי: 03-7107777

פקס: 03-7107788

www.menoramivt.co.il

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.....	1. תיאור החברה	1.
1.....	1.1 בעלי מניותיה של החברה	
1.....	1.2 תחומי פעילותה של החברה	
1.....	2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	2.
1.....	2.1 פרסום תשקיף מדף בחברה בת – מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ	
1.....	2.2 גיוס חוב באמצעות חברה בת - מנורה מבטחים גיוס הון	
2.....	2.3 נייר עמדה – תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון	
2.....	2.4 דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברה בת	
2.....	2.5 הסכם עם המוסד לביטוח לאומי בענף רכב חובה	
2.....	2.6 מדיניות התגמול	
2.....	2.7 דירקטוריון ונושאי משרה בכירה	
2.....	2.8 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה	
2.....	2.9 התארגנות עובדי מנורה מבטחים ביטוח	
3.....	2.10 הליכים משפטיים	
3.....	2.11 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	
9.....	2.12 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	
11.....	3. המצב הכספי	3.
11.....	3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	
12.....	4. תוצאות הפעילות	4.
12.....	4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	
13.....	4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו	
14.....	4.3 רווח (הפסד) כולל מתחומי פעילות	
16.....	4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות	
22.....	5. תזרים מזומנים	5.
22.....	6. מקורות מימון	6.
22.....	7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	7.
23.....	8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)	8.
23.....	בקורות ונהלים לגבי הגילוי	
23.....	בקרה פנימית על דיווח כספי	
23.....	9. גילוי בדבר התקדמות ההיערכות ליישום דירקטיבת Solvency II	9.

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2015

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2015 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2014 (להלן: "הדוח התקופתי").

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולתקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן להנחיות המפקח על הביטוח. התקנות כוללות הוראות בדבר ניהול עסקים של חברות ביטוח וביניהן תקנות ההון העצמי המינימאלי הנדרש מחברות ביטוח, תקנות ההשקעה, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח ותביעות תלויות ודרכי חישובן, תקנות בדבר תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכתם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים והוראות שהוצאו מכח התקנות הנ"ל.

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים החזקות"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי השליטה במנורה מבטחים החזקות הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, והמחזיקים ביחד בכ- 61.86% ממניות החברה. יו"ר דירקטוריון החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כמנכ"ל מנורה מבטחים החזקות מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יתרת מניות מנורה מבטחים החזקות, מוחזקת בידי הציבור.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח כללי (הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר) וביטוח בריאות. בנוסף, מחזיקה החברה בסוכנות הביטוח אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ.

לתיאור תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2014.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 פרסום תשקיף מדף בחברה בת - מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ

ביום 28 במאי 2015, פרסמה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים גיוס הון"), חברה בת של החברה, תשקיף מדף. למיטב ידיעת החברה, למועד התשקיף, פעילותה היחידה של מנורה מבטחים גיוס הון, הינה גיוס מקורות מימון בישראל עבור החברה, שהינה מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, באמצעות הנפקות של כתבי התחייבות נדחים, סחירים ולא סחירים, כאשר כל תמורתם תופקד בחברה, שערבה לפירעונם זאת בהתאם להוראות ההסכם בין מנורה מבטחים גיוס הון לבין מנורה מבטחים ביטוח ובכפוף לתנאים שנקבעו באישור הממונה שניתנו למנורה מבטחים ביטוח.

2.2 גיוס חוב באמצעות חברה בת - מנורה מבטחים גיוס הון

ביום 30 ביוני 2015, בהמשך לפרסום דוח דירוג של מנורה מבטחים ביטוח וכתבי ההתחייבות של מנורה מבטחים גיוס הון (כמפורט בסעיף 2.4 להלן), ולאחר פרסום דוח הצעת מדף על ידי מנורה מבטחים גיוס הון וקבלת אישור הממונה על שוק ההון, לפיו כתבי ההתחייבות הנדחים האמורים יוכרו כהון

שלישוני מורכב של החברה, הודיעה מנורה מבטחים גיוס הון על תוצאות המכרז הציבורי להנפקת כתבי התחייבות נדחים (סדרה ד') שלה, במסגרתו גויסו סך הכל 252,255 אלפי ש"ח בשיעור ריבית שנתית של 4.1%. ראה באור 5 ס"ק 4 לדוחות הכספיים.

2.3 נייר עמדה – תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון

בהמשך לאמור בסעיף 7.1.5.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי, בקשר לנייר עמדה של הממונה שעניינו "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון", הגישה התאחדות החברות לביטוח חיים בע"מ, בחודש יוני 2015, המרצת פתיחה המבקשת מביהמ"ש לקבוע כי תגמול לבעל רישיון הנגזר מדמי הניהול איננו בניגוד לדין וכי אין ולא היה בעצם התקשרותם של הגופים המוסדיים בהסכמים לתשלום דמי עמילות הנגזרים מדמי הניהול משום הפרת חובה כלשהי בידי הגופים המוסדיים.

2.4 דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברה בת

בחודש יוני 2015, פורסמה פעולת דירוג של מידרוג בע"מ (להלן: מידרוג) בנוגע להותרת הדירוג של החברה Aa2 באופן יציב, הותרת דירוג כתבי התחייבות הנדחים סדרות 1 ו-א', בדירוג Aa3 באופן יציב, והותרת דירוג כתבי התחייבות הנדחים (הון משני מורכב) סדרות ב' ו-ג', בדירוג A1 באופן יציב. כמו כן, הודיעה מידרוג על דירוג Aa3 באופן יציב של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ד') של מנורה גיוס הון.

2.5 הסכם עם המוסד לביטוח לאומי בענף רכב חובה

בחודש יוני 2015 חתמה החברה על הסכם עם המוסד לביטוח לאומי הכולל כללים תנאים ומועדים ליישוב דרישות השיבוב שתוגשנה על ידי המוסד לביטוח לאומי בענף רכב חובה. תוקפו של ההסכם הקודם פג בשנת 2009 וההסכם החדש חל ממועד תום ההסכם הקודם ואילך.

2.6 מדיניות התגמול

בחודש מאי 2015, אישר דירקטוריון החברה, בהמשך לאישור וועדת הביקורת, שינויים במדיניות התגמול של החברה שעיקרם התאמת אחד מתנאי הסף למדיניות התגמול המאושרת בחברה האם; קביעת סמכות לעניין מענקי פרישה; ביטול הוראות משיקולי סבירות ישומית; והבהרות ניסוח ועריכה. לעיון במדיניות התגמול ראה באתר האינטרנט של החברה.

2.7 דירקטוריון ונושאי משרה בכירה

בחודש אפריל 2015, מונתה ה"ה יוכבד (יוכי) דביר כדח"צית בחברה, וסווגה כבעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

2.8 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

בחודש יוני 2015, הסמיכו ועדת הביקורת והדירקטוריון את הנהלת החברה להתקשר בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, לרבות עבור בעל השליטה בחברה, ובהתאם למדיניות התגמול בחברה.

2.9 התארגנות עובדי מנורה מבטחים ביטוח

בחודש אפריל 2015, התקיימה פגישה בין הנהלת החברה לבין חברי הוועד של ההתאגדות העצמאית של עובדי מנורה מבטחים ביטוח ("הנציגות"), בה הוצג תקנון ההתאגדות ורשימה עדכנית של למעלה משליש מעובדי החברה שהצטרפו להתאגדות כארגון יציג כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957. יצוין, כי הנהלת החברה מנהלת משא ומתן עם הנציגות, כמתחייב על פי דין ובכפוף לו. בהמשך לאמור, ביום 18 במאי 2015, הגישה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ("ההסתדרות") נגד החברה ונגד הנציגות, בקשה דחופה לביה"ד האזורי לעבודה בת"א על מנת למנוע את המשך הפגיעה (הנטענת על ידה) בזכות ההתארגנות של עובדי החברה ואת הפגיעה במהלכי ההתארגנות של העובדים במסגרת ההסתדרות, ושלא באמצעות הנציגות. טרם התקבלה החלטה של בית הדין. ראה באור 7.א. בדוחות הכספיים.

2.10 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.11 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

כללי

- בחודש אוגוסט 2015 פרסמה המפקחת חוזר שעניינו "בדיקת נאותות העתודות (LAT) בדוחות הכספיים של חברות ביטוח", הקובע, בין היתר, את אופן חישוב בדיקת נאותות העתודות ואת הגילוי הנדרש לגביהם בדוחות הכספיים, זאת בהתייחס למאפיינים השונים של תזרימי המזומנים העתידיים, לרבות: חוסר נזילות (באמצעות פרמיית אי נזילות) וסיכונים ביטוחיים אשר אינם ניתנים לפיזור (CNHR) (Cost of non-hedgeable risks). החוזר נכנס לתוקף החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2015. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.3 (ג) להלן ובאור 2(ב)(3) לדוחות הכספיים.
- בחודש יולי 2015, פרסמה הממונה טיוטת חוזר שעניינה "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים - תיקון", מטרת הטיוטה הינה קביעת הוראות משלימות להוראות החוזר שעניינו **מדיניות תגמול לנושאי משרה בגופים מוסדיים** שנכנס לתוקף בחודש יולי 2014. בטיטה נקבעו, בין היתר, הגבלות על שכר דירקטורים שאינם דירקטורים חיצוניים או בלתי תלויים וכן הגבלות על שכר יו"ר הדירקטוריון, הוראות בדבר ייחוס עלויות העסקה בקבוצת משקיעים, הוראות בדבר הרחבת עילות ההשבה בנסיבות חריגות במיוחד של תגמול משתנה בידי בעל תפקיד מרכזי, לרבות במקרה של גרימת נזק חריג בשל הפרת הוראות דין או תוך רשלנות חמורה, והוראות משלימות נוספות ובכלל זה, לעניין התחילה והתחולה המדורגת של הוראות הטיוטה.
- בחודש יולי 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו "**צירוף לביטוח**". במסגרת החוזר נקבעו הוראות להסדרת ההתנהלות של חברות ביטוח ושל סוכני ביטוח בעת צירוף מבוטחים לתוכנית ביטוח, לרבות לעניין הוספת כיסוי הרחבה או כתב שירות לפוליסה קיימת. בין היתר, נקבעו בחוזר הוראות לעניין התאמת הביטוח לצרכי המועמד לביטוח, התנהלות לקראת כריתת חוזה הביטוח, קבלת הסכמה לכריתת חוזה ביטוח, ומסירת מידע רלוונטי לאחר הצירוף לתכנית הביטוח (לרבות הפרטים שיש להציג בדף פרטי הביטוח). כמו כן, נקבעו בחוזר הוראות לעניין חובת תיעוד שלבים מסוימים בתהליך ואופן התיעוד, וכן הוראות לעניין הליכי בקרה נדרשים. החוזר אף קובע הוראות מיוחדות בכל הקשור לשיווק ביטוח באופן יזום. החוזר, יחול על חברות הביטוח, על ה"פול" ועל סוכני ביטוח בענפים המפורטים בחוזר שעיקרם ביטוחי פרט. החוזר ייכנס לתוקף באופן מדורג, החל בחודש אוגוסט 2015 ועד לחודש יולי 2016. להערכת החברה, החוזר צפוי להשפיע על הליכי המכירה של מוצרי הביטוח בערוצי השיווק השונים, וזאת לאור הדרישות החדשות, ובפרט הדרישה להתאים את הביטוח לצורכי הלקוח באופן שאינו קבוע היום בהוראות הדין, הרחבת חובות הגילוי והרחבת אחריות המבטח והסוכן. מעבר לכך, הוראות החוזר יביאו להכבדה על תהליך המכירה ויחייבו היערכות מתאימה, בדגש על התאמת תהליכי העבודה לרבות התאמות מיכוניות, הכשרת עובדים, והנחיית סוכנים. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, והן תלויות, בין היתר, בהתנהגות הסוכנים והלקוחות בפועל ובפסיקת בתי המשפט.**
- בחודש מאי 2015 פרסמה המפקחת באתר האינטרנט של הפיקוח נתונים השוואתיים של כל חברות הביטוח, שעניינם "**מדד השירות**", ביחס לענפי ביטוח כללי, חיים ובריאות. נתונים כאמור, צפויים להתעדכן ולהתפרסם מדי שנה. "מדד השירות" משקלל שלושה מדדי משנה, שעניינם שירות למבוטח: (1) "מדד תשלום תביעות" המבקש לשקף את רמת הטיפול בתביעות במונחים של שיעור תשלום תביעות ומהירות הטיפול בתביעות; (2) "מדד הטיפול בפניות" המבקש לשקף את מידת שביעות הרצון של לקוחות מטיפול החברה בפניותיהם ו- (3) "מדד תלונות הציבור" המבטא ציון המתבסס על מספר התלונות שהוגשו כנגד החברה במהלך השנה החולפת ומספר התלונות שנמצאו מוצדקות. פרסום המדדים ההשוואתיים הוא חלק מסדרת מהלכים של הפיקוח, כגון: השקת מחשבוני פרמיות ודמי ניהול שמטרתם לעודד את התחרות ולהגביר את שקיפות וזמינות המידע לציבור המבוטחים (ראה בסעיף זה להלן). להערכת החברה פרסום נתונים השוואתיים כאמור, עשוי להוות כלי מדידה נוסף בבחירה האם לרכוש מוצר ביטוח מחברה זו או אחרת, ולהגביר את התחרות בין החברות. **הערכת**

החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בפועל.

- בחודש מאי 2015, פרסמה המפקחת מספר חוזרים שעניינם "תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה", במסגרתם נקבעו, בין היתר, הוראות בדבר התנאים להמשך החזקה של משקיע מוסדי במעל 20% מאמצעי השליטה של תאגיד לוה עקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב בידו, שתחילתן ביום פרסום החוזר; הוראות בדבר התנאים להשתתפות של גוף מוסדי בעסקאות קונסורציום וסינדיקציה, וביניהם המידע שעל מארגן העסקה להעביר לגוף המוסדי, דרישות המינימום לעסקאות קונסורציום ותפקידי מארגן העסקה בקונסורציום ישראלי, שתחילתן ביום 1 באוגוסט 2015; הוראות בדבר התנאים אשר חלים על גופים מוסדיים בעת מתן הלוואות מותאמות לתאגיד אשר הוא או בעל השליטה בו היו בקשיים בשנים שקדמו למתן ההלוואה, שתחילתן ביום 1 בינואר 2016; הוראות לעניין הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, נהלי חיתום ואנליזה להלוואות מותאמות, תנאים להסתמכות על ערבות, הנחיות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרת תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד, שתחילתן ביום 1 באוגוסט 2015; והוראות בדבר החובות החלות על ועדת השקעות טרם מתן הלוואות ממונפות וכללי דיווח לעניין זה, שתחילתן ביום 1 באוגוסט 2015.
- בחודש אפריל 2015, ובהמשך לתיקון סעיף 40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, שעניינו הליכי אישור של תכניות ביטוח, פרסמה המפקחת **תיקון לעמדת הממונה בעניין עקרונות לניסוח תכניות ביטוח**, באופן שכעת הוא כולל עקרונות כלליים בלבד המהווים קווים מנחים בעת ניסוח תכנית ביטוח ואינו כולל עוד את רשימת הנהגים הראויים והבלתי ראויים. רשימה זו הועברה לחוזר ייעודי שפורסם, שעניינו **הוראות לניסוח תכניות ביטוח**, כהוראות שיש לכלול והוראות שאין לכלול בתכנית ביטוח, יחד עם הוראות נוספות. להוראות החוזר נקבעה תחולה מדורגת, בהתאם לסוגי המוצרים, ועד ליום 1 ביוני, 2016. החברה פועלת להתאים את תכניות הביטוח המשווקות על ידה להוראות החוזר, על פי לוחות הזמנים שנקבעו בו.
- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו "**הנחיה לביצוע תרגיל IQIS לשנת 2014 (IQIS4)**". ההנחיה לביצוע תרגיל IQIS4 הינה אחד מהשלבים בתהליך ההיערכות המתוכנן של חברות הביטוח ליישום הדירקטיבה האירופאית Solvency II ולחישוב הון נדרש על בסיס הדירקטיבה. ההנחיה לביצוע IQIS4 כוללת שינויים ועדכונים לעומת סקר הערכה הכמותי IQIS2, שהוגש על ידי חברות הביטוח בפברואר 2014 לתאריך מאזן דצמבר 2012, כאשר עיקרי השינויים נוגעים לתרחישי ביטולים, אריכות ימים, ריבית, מניות, מרווח, מרווח סיכון ופרמיית הנזילות. החוזר קובע, בין היתר, את הדיווחים שיש להגיש למפקחת בהתאם לנספחים המצורפים לחוזר וכן דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על IQIS4. כמו כן, החוזר מפרט את תוכן הדיווח ומועד ההגשה (עד ליום 31 באוגוסט, 2015), אופן ההגשה וכן חיוב של חברות הביטוח לקיים דיון בדירקטוריון, שידון בממצאי IQIS4 שהוגשו על ידי ההנהלה, טרם הגשת הדוחות למפקחת. בהמשך לאמור, בחודש אוגוסט 2015, פרסם הפיקוח מסמך הבהרות לעניין גילוי בדוחות הכספיים, הקובע, בין היתר, כללי גילוי לעניין היערכות החברה ליישום Solvency 2, ובהן הנחיות לפירוט תכניות פעולה של מבטח אשר תוצאות ה- IQIS4 הינן בעלות השפעה שלילית מהותית על יחס כושר הפירעון שלו. לפרטים נוספים ראה סעיף 4 להלן.

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

- בחודש אוגוסט 2015, פרסמה המפקחת טיוטה שנייה לחוזר שעניינו **"דיווח למפקח על תעריפים בתכניות ביטוח חיים"**, אשר נועד להסדיר, בין היתר, את האופן בו ידווחו ויעדכנו הגופים המוסדיים את תעריפי הביטוח המרביים שיונהגו בפוליסות ביטוח למקרה מוות, בהעדר התנגדות של המפקחת, ואת תעריפי הביטוח המרביים שיוצעו בפועל למצטרפים חדשים (להלן – **"דמי הביטוח"**), וזאת לצורך הצגתם במחשבון תעריפי ביטוח חיים שמקים משרד האוצר. המחשבון יאפשר למבקשים להצטרף לביטוח חיים להשוות בין דמי הביטוח המוצעים על ידי החברות השונות ומשכך, להערכת החברה, צפוי להגביר את התחרות על המחיר הקיימת בין חברות הביטוח. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בפועל.**
- בחודש יולי 2015, ובהמשך לחוזר שעניינו מקדמי קצבה להבטחת תוחלת חיים שנכנס לתוקף בינואר 2013 והגביל את השיווק של תכניות ביטוח משולבות חיסכון הכוללות מקדמי קצבה להבטחת תוחלת חיים (להלן – **"מקדם מובטח"**), פרסמה המפקחת טיוטת חוזר שעניינה **"שיווק פוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים"**. בהתאם לטיוטה, ניתן יהיה לשווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון תלויות תשואה עם מקדם מובטח, למבטחים עם פוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדם מובטח בחברת ביטוח אחרת, המבקשים לבצע נידוד לחברה. בטייטה מוצע, בין היתר, לקבוע הוראות בכל הנוגע למקדמי הקצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים, לרבות בכל הנוגע לתמחורם, אופן שיווקם ואופן עדכוןם. כמו כן, מוצע בטייטה כי דירקטוריון החברה יקבע מדיניות לעניין שיווק פוליסות אלו ולעניין הפחתת דמי הניהול אגב שימור של פוליסות קיימות בחברה הכוללות מקדם מובטח, וזאת בשים לב לסיכונים הגלומים בפוליסות אלו. הטייטה צפויה לחול החל ממועד פרסומה. להערכת הקבוצה ההוראות יאפשרו למבטחים לנייד את החיסכון שלהם תוך שמירה על המקדם המובטח ובכך יגדל כוח המיקוח של החוסכים אל מול חברות הביטוח שיתחרו ביניהן על הפחתת בדמי ניהול אגב שימור. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והמבטחים בפועל.**
- בחודש יוני 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו **"מסמך הנמקה"**, המחליף חוזר ישן בעניין זה. במסגרת החוזר החדש נקבע מבנה חדש ואחיד למסמך הנמקה, שהינו מצומצם וממוקד יותר מבעבר. נקבעו סוגי עסקאות/פעולות שבגינן ניתן ליתן מסמך הנמקה ממוקד, וסוגי עסקאות/פעולות שבגינן ניתן להסתפק במסירת סיכום שיחה. כן נקבע בחוזר, כי בעל רישיון יברר את זהות המוצרים שבידי לקוח במקרה של מילוי מסמך הנמקה מלא, על דרך של הגשת בקשת מידע חד-פעמית באמצעות המסלקה הפנסיונית ("פשינג"). חובת הפשינג תיכנס לתוקף מיום 1 בנובמבר 2015, ואילו יתר הוראות החוזר תיכנסנה לתוקף ביולי 2016. להערכת החברה החוזר עומד לשנות את דפוס הפעילות של בעלי רישיון, לרבות בעלי הרישיון שעובדים בגוף מוסדי, ויהיה כרוך בהוצאות בגין ביצוע הפשינג מול המסלקה.
- בחודש יוני 2015, פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' __), **התשע"ה-2015**, הכולל שורה של תיקונים בחוק קופות הגמל, ובכלל זאת עיגון בחוק של הסדרת אפשרות להעביר, אגב הצטרפותו של עמית לקרן פנסיה, כספים מקרן הפנסיה בה העמית במעמד לא פעיל, אל קרן הפנסיה שאליה הוא מצטרף (המנגנון שונה במעט מהמנגנון המפורט בחוזר הצירוף הנזכר לעיל), יצירת מנגנון של איחוד כספים של עמיתים בקרנות פנסיה על דרך של העברת כספים של עמיתים בקרנות פנסיה במעמד לא פעיל אל חשבונם בקרן פנסיה אחרת במעמד עמית פעיל, החלפת המונח **"קופת גמל לא משלמת לקצבה"** במונח **"קופת גמל לחסכון"**, ביטול החיוב לבצע משיכה של כספים קצבתיים מקופת גמל לחסכון רק על דרך של העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה, מתן אפשרות לבצע משיכת החיסכון מקופת גמל לחסכון בדרך של קבלת אנונה מהקופה בתוספת קבלת תשלום בהתאם לביטוח נגד התארכות

תוחלת החיים, והפיכת הוראת השעה בדבר משיכה חד פעמית של כספים קטנים להוראת קבע ועוד.

- בחודש יוני 2015, פרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות מרביים בביטוח חיים ומבנה אגב הלוואה לדיור) (תיקון), התשע"ה-2015, לפיה דמי העמילות המרביים שישלם מבטח לסוכן ביטוח בשל ביטוח חיים הנדרש כבטוחה אגב הלוואה לדיור יהיו 20% כולל מע"מ מדמי הביטוח שנגבו מהמבוטח. התיקון יחול על דמי עמילות המשולמים בשל חוזים לביטוח חיים אגב הלוואה לדיור ותחילתן הצפויה של הוראות אלו הינה מיום 1 בינואר 2016.
- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו "דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי", לפיו מועד חישוב וגביית דמי הניהול מהיתרה הצבורה יהא בהתאם להוראות הקבועות בתקנות הפיקוח שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012. מטרת החוזר לקבוע דרך אחידה לחישוב של דמי ניהול מיתרה צבורה וזאת בכדי לאפשר השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר 2016 והוא יחול על כל קופות הגמל, למעט קופות ביטוח ששווקו לפני 2013.
- בחודש אפריל 2015 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר שעניינה "קווים מנחים לעניין תכניות לביטוח מפני אובדן כושר עבודה", הקובעת מבנה אחיד ומודולרי לתכנית לביטוח אובדן כושר עבודה, אשר יאפשר למועמדים לביטוח לערוך השוואה בין התוכניות השונות. הטיטה קובעת הגדרה אחידה לאובדן כושר עבודה וכן הוראות שונות לתכנית הבסיסית לרבות בכל הנוגע לתקופת הביטוח, תקופת ההמתנה, היקף הכיסוי, תגמולי הביטוח, חריגים לכיסוי, אפשרות לעדכון הכיסוי לאחר שינוי העיסוק ואפשרות קיזוז תגמולי הביטוח במקרה של תשלום מגורמים ממשלתיים או ממבטחים אחרים. הטיטה חלה על כל התכניות לביטוח אובדן כושר עבודה, אישיות או קבוצתיות וצפויה להיכנס לתוקף החל מיום 1 ביוני 2016, ובכל הנוגע לפוליסות קבוצתיות בעת חידושן לאחר מועד התחילה.
- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר בדבר "דיווח לממונה על דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני", שנועד להסדיר את דיווחי הגופים המוסדיים אודות דמי הניהול המרביים שקבע עבור מצטרפים חדשים לקופות גמל שבניהולו, לצורך הצגתם במחשבון דמי ניהול שמקים משרד האוצר, במטרה לאפשר לחוסכים להשוות בין דמי הניהול המוצעים למצטרפים חדשים לקופות הגמל השונות. להערכת הקבוצה מחשבון זה עלול להגביר את התחרות הקיימת בין הגופים המוסדיים השונים על המחיר (דמי הניהול). עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות השקת המחשבון על החברה, שכן השלכותיו בפועל תלויות במידה רבה בהתנהגות המתחרים והלקוחות. הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות מהסיבות שפורטו לעיל.
- בחודש ינואר 2015, פרסמה הממונה נייר עמדה לגופים מוסדיים שעניינו "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון". מנייר העמדה עולה כי לדעת הממונה תשלום דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם עמית או מבוטח הינו פסול ואינו עולה בקנה אחד, לפי העמדה, עם חובת הנאמנות המוטלת על הגופים המוסדיים ועל בעלי הרישיונות. בהמשך לעמדת הממונה הנ"ל, בחודש מרס 2015 פרסמה הבהרה לעמדת הממונה בה חזרה על עיקרי נייר העמדה תוך שהיא מבהירה, בין היתר, שאין באמור כדי לשנות את העמדה לפיה חברה מנהלת רשאית לקבוע דמי ניהול דיפרנציאליים וזאת עד לגובה התקרה המרבית הקבועה בדין. בנוסף, ובהתחשב, בין השאר, בהיקפה של הפרקטיקה הקיימת והצורך בשינוי מערך החוזים הקיים (לפי עמדת הממונה), ציינה הממונה כי אין בכוונתה להפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לה בכל הקשור לפעולת הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס ללקוחות שצורפו לגופים המוסדיים לפני פרסום העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחריה לפי מערך החוזים שהיה קיים במועד פרסומה. ראה גם סעיף 2.3 לעיל.

ביטוח כללי

• בחודש אוגוסט 2015, ובהמשך לתיקון סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, שעניינו זכות תביעה של המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") מצד שלישי ("שיבוב") להשבת גמלאות ששולמו או שישולמו על ידי המל"ל, אם המקרה משמש עילה גם לחייב צד שלישי לפי פקודת הנזיקין או חוק הפל"ד (כמפורט בסעיף 7.1.5.2 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי), פורסם תזכיר חוק התייעלות הכלכלית לשנים 2015 ו-2016 (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015, אשר במסגרתו מוצע להוסיף ולתקן את הוראת החוק האמור. במסגרת התיקון מוצע לקבוע כי הדיווח למל"ל בהתאם להוראות הסעיף הנ"ל יהיה מקוון; כי תיקבע מסגרת זמנים ליישוב דרישות השיבוב מחוץ לכתלי בית המשפט - מענה ראשוני לדרישת שיבוב מטעם המל"ל שיכלול פירוט הסתייגויות ו/או תשלום הסכום שאינו שנוי במחלוקת, קבלת דרישת מתוקנת (ככל שהמל"ל ימצא לנכון) ומענה על הדרישה המתוקנת; קביעה כי תקופת ההתיישנות על פי סעיף 328 תוארך מ-15 שנה מיום קרות המקרה שחייב את המל"ל לשלם את גמלת הביטוח הלאומי ל-25 שנים מיום קרות מקרה כאמור, ותחול בכל מקרה, ולא רק במקרים בהם המבטח לא דיווח על סכום שניכח ו/או רשאי היה לנכות גמלאות. כמו כן, מוצע לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ולקבוע בו סמכות להטיל סנקציה של עיצום כספי על אי דיווח, בסכום שהיה מוטל על המבטח בשל הפרה המנויה בחלק א' של התוספת השלישית לחוק הפיקוח. הסמכות תהיה נתונה לוועדה שהחברים בה יהיו המפקח על הביטוח, נציג אגף החשב הכללי ונציג המל"ל. להערכת הקבוצה, תזכיר החוק, אם וככל שיהפוך לחקיקה מחייבת, עלול להשפיע על התשלומים למוסד לביטוח לאומי בביטוחי חובה וחבויות ולהגדילם. עם זאת, לא ניתן בשלב זה להעריך את השלכות התיקון, בין היתר מן הטעם שהוא מעורר שאלות פרשניות, לא ניתן לדעת האם יהפוך לדין מחייב, מה יהיה נוסחו הסופי וכיצד ישליך על הסכם השיבוב שנחתם עם המל"ל (ראה סעיף 2.5 לעיל). הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, מן הטעמים שפורטו לעיל.

• בחודש יוני 2015, פרסם הפיקוח הכרעה עקרונית בעניין תשלום מע"מ וירידת ערך ברכב שלא תוקן. על פי האמור בהכרעה, מבדיקות שערך אגף שוק ההון ומפניות שהתקבלו אצלם, חברות הביטוח מפחיתות סכומים בגין ירידת ערך ובגין מע"מ מתגמולי הביטוח בתביעות צד ג' שבהן החליט התובע שלא לתקן את רכבו וזאת, על פי ההכרעה, בניגוד להלכות שנקבעו בעניין בפסיקת בית המשפט העליון. לאור האמור, נקבע בהכרעה, כי במקרה שבו מבטח בחר לפצות מבטוח בתשלום ערך הנזק (ולא, למשל, בדרך של תיקון או החלפה) או במקרה שצד ג' תובע את נזקיו הישירים בגין תיקון הרכב, כאשר גובה הנזק נקבע על ידי שמאי וחברת הביטוח לא ערערה על קביעתו, עליה לשלם תגמולי ביטוח הכוללים, בין היתר, את ירידת הערך של הרכב, ככל שקיימת, ואת מס ערך מוסף החל בעניין (ובתנאי שאינו זכאי בניכוי מס תשומות), זאת גם אם לא תיקן את רכבו בפועל. במסגרת ההכרעה, מבקש הפיקוח לבטל הכרעה קודמת שנתן בעניין "תשלום לצד ג' טרם נעשה התיקון בפועל". להערכת החברה, יישום ההכרעה לא צפוי להשפיע באופן מהותי על היקף תגמולי הביטוח בתביעות רכב רכוש - צד ג'. עם זאת, הקבוצה עדיין לומדת את ההכרעה ובשלב מקדמי זה אינה יכולה להעריך באופן מלא את השלכותיה. הערכת החברה בקשר עם השלכות טיוטת ההכרעה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד, המבוסס על המידע המצוי בידי החברה במועד הד"ח. בשלב זה לא ניתן להעריך את מלוא ההשלכות.

• בחודש אפריל 2015, השיק המפקח על הביטוח "מחשבון ביטוח דירה", המוצג באתר האינטרנט של הפיקוח, המיועד לאפשר לציבור להשוות בין פוליסות לביטוח דירה של חברות הביטוח השונות וזאת, בין היתר, בהתבסס, על מחיר הביטוח, ציון חברת הביטוח במדד השירות ומאפיינים נוספים של הפוליסה. המחשבון עשוי להגביר את התחרותיות בענף ביטוחי דירות ולהשפיע על גובה הפרמיה ורווחיות החברות בענף זה. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות השקת המחשבון על החברה, שכן השלכותיו בפועל תלויות במידה רבה בהתנהגות המתחרים והלקוחות. הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות מהסיבות שפורטו לעיל.

ביטוח בריאות

● בחודש אוגוסט 2015 פורסמו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל**, התשע"ה-2015, שעניינם קביעת תנאים אחידים לכיסויים ביטוחיים מסוג ניתוחים, טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל במתכונת של פוליסה אחידה ומחייבת. בפוליסה האחידה נקבעו, בין היתר, הגדרה אחידה לעניין מקרה הביטוח, הכיסוי הביטוחי, החריגים לכיסוי ותקופת האכשרה. כמו כן, נקבע כי המפקח יהא רשאי לקבוע הוראות לעניין התנאים, אופן ושיעור ההשתתפות העצמית של המבוטח וכן הוראות לעניין התנאים למתן השירות באמצעות ספקי שירות שאין למבטח הסדר עימם לביצוע ההליך. מועד התחילה של התקנות נקבע ליום 1 בפברואר 2016. להערכת החברה פרסום התקנות יגדיל את כח המיקוח של המבוטחים אל מול חברות הביטוח שיתחרו ביניהן על מחיר הכיסוי הביטוחי ועל השירות למבוטח, ומשכך צפוי להשפיע על גובה הפרמיה ורווחיות החברות. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והמבוטחים בפועל.**

● בחודש יולי 2015 פורסם תיקון **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח בריאות קבוצתי)**, התשע"ה-2015. במסגרת התיקון נקבע, בין היתר, כי תקופת הביטוח בפוליסת בריאות קבוצתית לא תעלה על 5 שנים. כמו כן, נקבע כי במקרה שבו חלה עלייה בדמי הביטוח המשולמים על ידי המבוטח בתקופת הביטוח או במועד חידוש הביטוח בסכום העולה על 15 ש"ח או בשיעור העולה על 50 אחוזים, לפי הנמוך מביניהם, לרבות הפחתה בהיקף הכיסוי הביטוחי, תידרש הסכמתו המפורשת של המבוטח לחידוש ומקום בו לא תתקבל הסכמה כאמור, לאחר משלוח ההודעות בהתאם להוראות התקנות, לא יחודש הביטוח. מועד התחילה של התיקון נקבע ליום 1 בינואר 2016.

● בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו **"אי תלות בין כיסויים בביטוח בריאות"**. במסגרת החוזר, נקבע, בין היתר כי מבטח יאפשר למועמד לביטוח לרכוש תכנית בסיס ללא תלות ברכישה של תכנית נוספת אחרת או תכנית בסיס אחרת, אלא אם התיר זאת המפקח מראש ובכתב או אם לא התנגד לתמחור מופחת שהוגש מראש של מספר תכניות בסיס הנמכרות יחד. כמו כן, נקבע כי מבטח יאפשר למבוטח שרכש פוליסה הכוללת מספר תכניות, לבטל כל אחת מהתכניות בכל עת, מבלי להתנות את הביטול האמור בביטול אחת או יותר מהתכניות האחרות שנרכשו יחד עם אותה תכנית. בוטלה תכנית כאמור, ביטולה לא יגרום לביטול הנחה בתכנית אחרת. בחודש יולי 2015, הודיעה המפקחת על דחיית מועד תחילת החוזר כך שהוראותיו יחולו על כל פוליסות הפרט בענף מחלות ואשפוז ובענף תאונות אישיות שישווקו החל מיום 1 בפברואר 2016.

● בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו **"עריכת תכנית לביטוח בריאות פרט"**. בחוזר נקבעו הוראות בדבר תנאי הביטוח בפוליסת בריאות פרט, תקופת הביטוח ואופן חידוש הביטוח. בין היתר, נקבע כי תקופת הביטוח של פוליסות אלו תחודש אחת לשנתיים לכלל המבוטחים ללא בחינה מחודשת של המצב הרפואי וללא תקופת אכשרה נוספת. עוד נקבע כי במקרה שבו חלה עלייה בדמי הביטוח החודשיים בתקופת הביטוח הבאה של יותר מ- 10 ש"ח או מ- 20 אחוזים מדמי הביטוח לפי הגבוה מביניהם, תידרש הסכמתו המפורשת של המבוטח לחידוש ומקום בו לא תתקבל הסכמה כאמור, לאחר משלוח ההודעות בהתאם להוראות החוזר, הפוליסה תבוטל. בנוסף, נקבע כי שינוי בתנאי התכנית או בדמי הביטוח יחולו עבור כלל המבוטחים, למעט דמי הביטוח הנובעים מהנחה או תבחין שאושר על ידי המפקח. עוד נקבע כי על המבטח לפנות לכלל המבוטחים הקיימים אצלו ערב מועד התחילה ולהציע להם לעבור לפוליסה העדכנית שתואמת את הוראות החוזר. חוזר זה חל על ביטוחי בריאות בענף מחלות ואשפוז, למעט ביטוח אובדן כושר עבודה, ביטוח סיעודי, ביטוח שיניים, ביטוח נסיעות לחו"ל וביטוח רפואי לעובדים זרים. בחודש יולי 2015 פרסמה המפקחת טיוטת עדכון לחוזר זה, לפיו מועד התחילה של החוזר יהא ביום 1 בפברואר 2016.

● בחודש מרס 2015, הציגה המפקחת את כוונתה לפתח **"מחשבון ביטוח בריאות"** אשר יוצג באתר האינטרנט של הפיקוח, ואשר נועד לאפשר לציבור להשוות בין דמי הביטוח המוצעים על ידי החברות השונות בפוליסות מסוג ניתוחים, תרופות והשתלות, וזאת בהתבסס על מחיר הביטוח, ציון חברת הביטוח במדד השירות ומאפיינים נוספים של הפוליסה. המחשבון צפוי להגביר את התחרות בסוגי הפוליסות שיוצגו במחשבון, להשפיע על גובה הפרמיה ורווחיות

החברות. הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בפועל.

2.12 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.12.1 התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

לאחר תנודות משמעותיות בקצב הצמיחה ברבעון השלישי והרביעי של שנת 2014, על רקע ההאטה במהלך מבצע צוק איתן וההתאוששות ממנה, הנתונים המקרו כלכליים שפורסמו במהלך החודשים האחרונים מצביעים על קצב צמיחה מתון של כ- 2% בלבד של המשק הישראלי במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015.

קצב הצמיחה המתון נובע מהתפתחות שלילית, ביחס להערכות הקודמות, ברכיב ההשקעות שירד בקצב שנתי של כ- 8.1% במקביל לדשדוש של היצוא שירד בקצב שנתי של כ- 2.1%. המגמות ביצוא מדאיות במיוחד לאור העובדה שתעשיות היצוא מהוות מקור לתעסוקה איכותית בשכר נאות ולאור הפחתת תחזיות הצמיחה העולמית של המוסדות הבינלאומיים. קרן המטבע העריכה בחודשים האחרונים שמדינות רבות עוברות סוג של שינוי מבני, שבעקבותיו הצמיחה העולמית תהיה פחות מבוססת סחר ולפיכך הסחר העולמי צפוי לצמוח בשיעורי צמיחה מתונים יותר מבעבר. עבור משקים קטנים ופתוחים, דוגמת המשק הישראלי, מדובר בתחזיות לא טובות.

מנגד, את צמיחת התוצר ברבעון הראשון של שנת 2015 הובילה בעיקר הצריכה הפרטית שצמחה בשיעור שנתי של כ- 7.9%, בין היתר, כתוצאה מכך שהריבית נמצאת ברמה נמוכה. יצואן, שהאינדיקטורים שנוספו במהלך החודשים האחרונים לגבי הפעילות הריאלית, ובהם נתונים ראשוניים מסקר החברות לרבעון השני, המדד המשולב, נתוני גביית המיסים ונתוני שוק העבודה, תומכים בהערכה שצמיחת הפעילות, המובלת על ידי הצריכה הפרטית, נמשכת בקצב מתון, כאשר על פי תחזיות מאקרו כלכליות התוצר במשק הישראלי בשנת 2015 צפוי לצמוח בכ- 3%.

הנתונים משוק העבודה המשיכו להיות חיוביים, כשהם מצביעים על התבססות של האבטלה ברמות נמוכות ושל שיעורי ההשתתפות והתעסוקה ברמות גבוהות. שיעור האבטלה במשק הישראלי עמד על שיעור (מנוכה עונתיות), של כ- 5.2% בסוף יוני 2015 כאשר תקבולי מס הבראות (שמהווים אומדן לגידול השכר במשק), היו גבוהים נומינלית במרס-מאי 2015 בכ- 4.7% לעומת החודשים המקבילים אשתקד. יצואן, שהכנסת אישרה את העלאת שכר המינימום בשלוש פעימות ל- 5,000 ש"ח, והוא עלה באפריל 2015 מ- 4,300 ל- 4,650 ש"ח לחודש.

סביבת האינפלציה במשק הישראלי נותרה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2015 נמוכה מאוד על רקע הייסוף בשער החליפין וירידת מחירי האנרגיה. במהלך 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש יוני 2015 נרשמה אינפלציה שלילית של 0.4%, כאשר סעיף הדיור המשיך לרשום עלייה משמעותית בעקבות פעילות ערה בשוק הדיור, הן מצד ההיצע והן מצד הביקוש, אשר באה לידי ביטוי בהיקפים גבוהים של עסקאות, התחלות וסיומי בנייה ורמה גבוהה מאוד של נטילת משכנתאות.

ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה נותרו נמוכות מהגבול התחתון של יעד האינפלציה של בנק ישראל. בעקבות רמת האינפלציה הנמוכה כאמור, החליט בנק ישראל להוריד את שיעור הריבית במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015 לרמת שפל היסטורי של 0.1%. בשילוב עם פעילות בנק ישראל בשוק המט"ח, הרי שהמדיניות המוניטרית ממשיכה להיות מרחיבה מאוד.

שתי התפתחויות בכלכלה העולמית ניצבו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2015 במרכז תשומת הלב – המשבר ביוון וצניחת מחירי המניות בסין – אך בשני המקרים חלה התייצבות מסוימת לקראת סוף התקופה, והשפעתם נותרה מוגבלת בעיקר למשקים אלו. החרפת המשבר ביוון לא פגעה באופן משמעותי בפעילות הכלכלית בגוש האירו, כאשר למרות שבמשאל עם שבוצע ביוון היה רוב מוחץ למתנגדי ההסכם עם אירופה, אישר הפרלמנט היווני את המתווה המשופר שהוצע לנושים אשר סלל במהלך חודש יולי 2015 את הדרך לחתימת ההסכם עם הנושים האירופאים, דבר שמנע מיוון להגיע לכדי חדלות פירעון ואת יציאתה של יוון מגוש האירו.

בנוסף, ה-OECD הפחית במהלך חודש יוני 2015 את תחזיותיו לצמיחת התוצר והסחר העולמיים ב-2015, באופן חד יחסית (3.1% לעומת 3.7% בתחזית הקודמת לגבי התוצר, ו-3.9% לעומת 4.6% לגבי הסחר), ובמידה מתונה יותר את התחזיות ל-2016 (3.8% לעומת 3.9%, ו-5.3% לעומת 5.5%, בהתאמה). שינויים דומים נערכו בתחזיות הבנק העולמי.

בארה"ב הסתמנה ברבעון השני התאוששות מתונה, ולפי ההערכות היא לא פיצתה על נתוני הצמיחה החלשים של הרבעון הראשון בארה"ב. הגידול במספר המשרות היה גבוה מהממוצע מתחילת השנה והאבטלה ירדה ל-5.3%, אולם שיעור ההשתתפות ירד והשכר עלה במידה מתונה בלבד. המדדים לפעילות בשוק הדיור מצביעים על פעילות ערה, בשעה שהצריכה הפרטית צמחה באופן מתון, היצוא נחלש על רקע התחזקות הדולר, והייצור התעשייתי התרחב במידה מתונה. יו"ר ה-Fed חזרה על ההערכות שהבנק עשוי להעלות את הריבית עוד השנה. בכל מקרה, תוואי הריבית העולה מהערכות חברי ה-FOMC בישיבה האחרונה נמוך מהתוואי הקודם, ואף כי העלאת הריבית עדיין צפויה ב-2015, יו"ר ה-Fed הדגישה שאין חשיבות מיוחדת למועד ההעלאה הראשונה היות שהמדיניות תיוותר מרחיבה לזמן ממושך.

ה-ECB החל ליישם את תכנית ההרחבה הכמותית, ולהערכת כלכלניו ישנן עדויות ברורות לכך שהתכנית אפקטיבית. בעקבות תכנית ההרחבה הכמותית באירופה נמשכה היחלשות האירו, והוא הגיע לשפל של למעלה מעשור מול הדולר. הבנק המרכזי של שווייץ הודיע במפתיע על ביטול הרצפה לשער החליפין והפחית את הריבית לרמה שלילית של 0.75%, והפרנק השווייצרי התחזק בעשרות אחוזים.

היחלשות האירו והמדיניות המוניטרית המרחיבה תמכו ביצוא ובביקוש לאשראי בגוש האירו כאשר בנוסף מדדי מנהלי הרכש היו חיוביים יחסית, ומדדי אמון הצרכנים נותרו ברמות גבוהות ביחס לשנים האחרונות. למרות זאת, האבטלה בגוש האירו נותרה ברמה גבוהה – 11.1%. ההסדר עם יוון הביא לעת עתה לרגיעה, אולם עדיין אין זה ברור באיזו מידה הוא בר קיימא.

כלכלת יפן הראתה סימני האטה. בעקבות כך, הבנק המרכזי של יפן הפחית את תחזית הצמיחה והאינפלציה, וגוברות ההערכות שהוא יאיץ את תכנית ההרחבה.

אשר לסין, לאחר ששוק המניות עלה בשנה האחרונה בכ-150%, נרשמו לקראת סוף המחצית הראשונה של שנת 2015 ירידות חדות, ורק לאחר פעולות ממשלתיות שונות התייצב השוק. במשקים המתעוררים, ככלל, נמשכה האטה, בעיקר בכלכלות המבוססות על סחורות בעקבות ירידה חדה של מחירי הנפט והסחורות האחרות. במשקים העיקריים האינפלציה ממשיכה להיות נמוכה ונמשכו הורדות הריבית מצד מספר בנקים מרכזיים ובהם הבנקים בשוודיה, קנדה, וסין.

2.12.2 שוקי האג"ח והמניות

על רקע הריבית הנמוכה, המשיכו שוקי ההון בישראל ובעולם לכבוש רמות שיא חדשות כאשר הרבעון השני החלש קיזז חלקית רבעון ראשון מוצלח. מדד ת"א 25 עלה במהלך המחצית הראשונה של 2015 בשיעור של כ-12.5% לרמת שיא היסטורי חדש, כאשר מדד הנאסד"ק עלה בכ-4.5% ומדד הדאקס הגרמני עלה בכ-11.6%. מדד המניות הסיני עלה בתקופה הנסקרת בשיעור של כ-6.1%, לאחר שבאמצע יוני החלה הבורסה בסין לקרוס אולם שורה של צעדים שנקט הממשל הסיני בעקבות הנפילות במדד הביאו לעצירת המפולת בשוק המניות הסיני.

שוק האג"ח אופיין במהלך החודשים האחרונים במגמת עליית תשואות. בסיכום המחצית הראשונה של 2015, מדדי האג"ח הממשלתי המובילים בישראל עלו בשיעור של עד כ-0.7%, כאשר מדדי האג"ח הקונצרני המובילים ירדו בשיעור של עד כחצי אחוז.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2015, יוסף שערו היציג של השקל מול הדולר בכ-3.1%, כאשר מול האירו יוסף השקל בכ-10.7% על אף רכישות אגרסיביות של מט"ח מצד בנק ישראל.

2.12.3 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

על פי אינדיקטורים ראשוניים שפורסמו לאחרונה לגבי הרבעון השני של השנה, עולה כי הצמיחה ברבעון זה עמדה על שיעור של כ-0.3% בלבד, לעומת כ-2% ברבעון הראשון של השנה. התוצר לנפש בישראל ירד במהלך הרבעון השני בכ-1.5% והתוצר העסקי ירד גם הוא בכ-1%. ניכר כי השקל החזק ודשדוש הסחר העולמי השפיעו על פעילות המשק במחצית הראשונה של השנה. בעוד שברבעונים הקודמים חל גידול חד בצריכה הפרטית הרי שברבעון

השני של השנה ניכרת האטה בצריכה הפרטית שעלתה בשיעור של כ- 0.9% בלבד. בנוסף, חולשת היצוא המשיכה להכביד על המשק הישראלי כאשר היצוא ירד בשיעור של כ- 12.5% במהלך הרבעון השני. גם רכיב ההשקעה ירד בשיעור של כ- 8.1% ברבעון השני, כאשר מנגד חלה התעוררות מחודשת בפעילות שוק הנדל"ן בישראל, כאשר ההשקעה בבניה למגורים עלתה במהלך הרבעון השני בשיעור של כ- 4.6%.

בימים האחרונים פורסמו בסין מספר נתונים מקרו כלכליים מדאיגים. כך, למשל, מדד מנהלי הרכש הצביע על התכווצות משמעותית בפעילות היצור הסינית וכן נתוני צמיחה מאכזבים אשר הצביעו על האטה משמעותית בצמיחת השוק הסיני. פרסום נתונים אלה במקביל לפיחות יזום ביואן שבוצע על ידי הממשל הסיני בהמשך לירידות חדות שאירעו במהלך החודשים האחרונים בשוק המניות הסיני העלו את חשש המשקיעים ברחבי העולם מפני מיתון עמוק בשוק הסיני ולהשפעת אירועים אלו על השווקים הריאליים והפיננסיים בעולם. בהמשך לאמור, חלו בימים האחרונים ירידות חדות מאוד בשווקי המניות בארץ ובעולם וכן ירידה חדה במחירי הסחורות ובראשן מחירי האנרגיה שירדו מתחת ל- 40 דולר לחבית.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	30 ביוני 2015	30 ביוני 2014	31 בדצמבר 2014
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	21,085,036	17,807,145	19,355,151
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	9,422,393	9,552,745	9,665,636
נכסים אחרים	4,951,008	4,644,145	4,717,418
סך כל הנכסים	35,458,437	32,004,035	33,738,205
הון	1,612,078	1,608,568	1,547,770
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	10,278,581	10,027,929	10,192,564
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	20,540,166	17,644,058	19,068,296
התחייבויות פיננסיות	1,365,024	1,200,419	1,313,637
התחייבויות אחרות	1,662,588	1,523,061	1,615,938
סך כל ההון וההתחייבויות	35,458,437	32,004,035	33,738,205

(*) חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

סך הנכסים של החברה נכון ליום 30 ביוני, 2015 עומד על סך של 35,458 מיליוני ש"ח לעומת סך של 33,738 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2014. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת התשואה על הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות השערים בשוקי ההון.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 30 ביוני, 2015 עומד על סך של 33,846 מיליוני ש"ח לעומת סך של 32,190 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2014. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח, ומתוספת תשואה בגין התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

3.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי של החברה המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 30 ביוני 2015, עמד על סך של 1,611 מיליוני ש"ח לעומת סך של 1,546 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2014. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל בסך של 65 מיליוני ש"ח, המורכב מרווח נקי בסך של כ- 94 מיליוני ש"ח ומירידה בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") החלות על החברה, קיים נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 670 מיליוני ש"ח. בנוסף, סכום ההשקעות שיש להעמידם בחברה כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, אשר אינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים לסך של 7 מיליוני ש"ח. בחודש יוני 2015, גייסה החברה באמצעות מנורה מבטחים גיוס הון כתבי התחייבות נדחים אשר הוכרו על ידי הממונה כהון שלישוני מורכב בסך של כ- 249 מיליוני ש"ח (לפרטים נוספים ראה סעיף 2.2 לעיל).

לאחר תאריך המאזן קטן ההון המשני הנחות בחברה בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח, בהתאם לתקנות ההון.

לפרטים נוספים ראה באור 5(4) לדוחות הכספיים.

4. תוצאות הפעילות

4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2014	% שינוי	4-6/2014	4-6/2015	% שינוי	1-6/2014	1-6/2015	באלפי ש"ח
4,762,482	6.5%	1,171,032	1,247,235	3.3%	2,359,523	2,436,406	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,999,946	7.2%	989,009	1,060,405	6.1%	1,964,244	2,083,106	פרמיות שהורווחו בשייר
1,562,772		395,540	(26,863)	(11.7%)	916,576	809,219	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
245,278	(96.4%)	47,752	1,708	4.1%	135,160	140,717	הכנסות מדמי ניהול
141,815	(7.4%)	35,968	33,302	(27.0%)	78,570	57,370	הכנסות מעמלות
480	(86.5%)	52	7	13565.4%	52	7,106	הכנסות אחרות
							תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,507,505	(49.7%)	1,094,896	550,583	(0.8%)	2,289,762	2,270,306	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
918,762	(0.0%)	241,658	241,572	1.9%	462,920	471,622	הוצאות הנהלה וכלליות
388,796	4.7%	92,663	97,058	3.6%	184,883	191,481	הוצאות מימון
60,987	22.6%	21,927	26,880	(20.4%)	28,234	22,471	חלק ברווחי חברות כלולות
34,870	(33.6%)	4,714	3,132	(14.2%)	6,017	5,160	רווח לפני מיסים על הכנסה
109,111	610.8%	21,891	155,598	8.9%	134,820	146,798	מיסים על הכנסה
38,476	624.7%	7,501	54,359	5.4%	49,649	52,343	רווח נקי
70,635	603.5%	14,390	101,239	10.9%	85,171	94,455	רווח כולל
114,521	195.5%	10,928	32,296	(47.5%)	124,324	65,303	

4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
רכב רכוש	430,220	396,809	8.4%	219,036	202,796	8.0%	822,642
רכב חובה	235,913	237,142	(0.5%)	118,051	119,789	(1.5%)	480,717
ענפי רכוש ואחרים	263,485	264,777	(0.5%)	133,289	129,755	2.7%	528,549
ענפי חבויות אחרים	147,853	138,914	6.4%	75,214	70,585	6.6%	290,204
סך תחום ביטוח כללי	1,077,471	1,037,642	3.8%	545,590	522,925	4.3%	2,122,112
פרמיות שוטפות בגין חוזי ביטוח חיים	937,407	918,304	2.1%	471,158	466,562	1.0%	1,862,844
פרמיות חד-פעמיות בגין חוזי ביטוח חיים	144,912	132,723	9.2%	91,456	44,531	105.4%	223,478
סך פרמיות בגין חוזי ביטוח חיים	1,082,319	1,051,027	3.0%	562,614	511,093	10.1%	2,086,322
פרמיות בגין חוזי השקעה (*)	1,047,883	677,764	54.6%	534,694	355,313	50.5%	1,629,958
תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	2,130,202	1,728,791	23.2%	1,097,308	866,406	26.7%	3,716,280
תחום בריאות	276,616	270,854	2.1%	139,031	137,014	1.5%	554,048
סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו	3,484,289	3,037,287	14.7%	1,781,929	1,526,345	16.7%	6,392,440
סה"כ פרמיות שהורווחו בדוח רווח או הפסד (*)	2,436,406	2,359,523	3.3%	1,247,235	1,171,032	6.5%	4,762,482

(*) פרמיות בגין חוזי השקעה נזקפות ישירות להתחייבויות הביטוחיות ואינן נרשמות כפרמיות בדוחות הכספיים.

הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 2,436 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 2,360 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3%.

הפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 1,247 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 1,171 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%.

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,077 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של כ- 44% מסך כל הפרמיות שהורווחו (זהה לתקופה המקבילה אשתקד), סך של 1,082 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 44% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 45% בתקופה המקבילה אשתקד) וסך של 277 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 11% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 12% בתקופה המקבילה אשתקד).

הפרמיות ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 546 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של כ- 44% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 45% בתקופה המקבילה אשתקד), סך של 563 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 45% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 44% בתקופה המקבילה אשתקד) וסך של 139 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 11% מסך כל הפרמיות שהורווחו (זהה לשיעור בתקופה המקבילה אשתקד).

להסברים בדבר השינוי בפרמיות בתחומי הפעילות ראה סעיף 4.4 להלן.

4.3 רווח (הפסד) כולל מתחומי פעילות

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:							
רווח (הפסד) כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	16,397	101,250	(83.8%)	(10,362)	2,405		87,044
רווח (הפסד) כולל מבריאות	(12,518)	8,028		63,526	1,286	4839.8%	12,775
רווח כולל מביטוח כללי	52,386	67,454	(22.3%)	2,867	18,484	(84.5%)	75,792
סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	56,265	176,732	(68.2%)	56,031	22,175	152.7%	175,611
רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*	43,463	20,943	107.5%	(11,383)	(5,843)	94.8%	3,953
סה"כ רווח כולל לפני מס	99,728	197,675	(49.5%)	44,648	16,332	173.4%	179,564
מיסים על הכנסה	34,425	73,351	(53.1%)	12,352	5,404	128.6%	65,043
רווח כולל	65,303	124,324	(47.5%)	32,296	10,928	195.5%	114,521
מיוחס ל:							
בעלי מניות בחברה	64,803	123,969	(47.7%)	32,004	10,775	197.0%	113,763
זכויות שאינן מקנות שליטה	500	355	40.8%	292	153	90.8%	758
רווח כולל	65,303	124,324	(47.5%)	32,296	10,928	195.5%	114,521

(* כולל בעיקר, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות, הכנסות מהשקעות והוצאות מימון שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

הרווח הכולל הסתכם בתקופת הדוח בסך של כ- 65 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 124 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל ברבעון הסתכם בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינויים העיקריים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

א. **ריבית חסרת סיכון ופרמית אי נזילות:** החברה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמית אי נזילות. בתקופת הדוח חלה ירידה בריבית חסרת סיכון. בהתאם, הקבוצה הפרישה בתקופת הדוח לעתודות לתשלום קצבה (לגמלאות בתשלום ולגמלאות שטרם החל תשלום קצבה בגינם), סך של כ- 14 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 9 מיליוני ש"ח לאחר מס), לעומת כ- 55 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 34 מיליוני ש"ח לאחר מס) בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני חלה עלייה בריבית חסרת הסיכון לעומת הרבעון הראשון. בהתאם, הקבוצה הקטינה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 98 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 61 מיליוני ש"ח לאחר מס) לעומת הפרשה בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח (כ- 26 מיליוני ש"ח לאחר מס) בתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 2014 הקבוצה הפרישה סך של כ- 31 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 19 מיליוני ש"ח לאחר מס).

ב. **הפרשה לתביעות תלויות:** בתקופת הדוח, עדכנה החברה את ההנחות בחישוב הפרשות לתביעות תלויות בגין תביעות חד פעמיות במגזרי ביטוח חיים ובריאות בענפי מוות, נכות ומחלות קשות, אשר חלקן לא נכללו במודל האקטוארי. העדכון נובע מהערכת אומדן תביעות תלויות שנסגרו ונפתחו מחדש בתקופות דיווח מאוחרות יותר. בהתאם, בוצעה הגדלה בהפרשה לתביעות תלויות בענפים אילו, בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח חיים ובסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח בריאות. ההשפעה של שינוי האומדן האמור בשני המגזרים הינה בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לאחר מס.

ג. **בדיקת נאותות העתודות:** החברה מחשבת את נאותות העתודות בביטוח חיים ובריאות בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמית אי נזילות. במסגרת בחינת נאותות העתודה בתקופת הדוח, ולאור הנחיות המפקחת בדבר אופן חישוב בדיקת נאותות העתודות (ראה סעיף 1.3.10 לעיל), עדכנה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים, בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח (כ- 5 מיליוני ש"ח לאחר מס). בתקופה המקבילה אשתקד החברה לא נדרשה להפריש לעתודות בביטוח חיים

ובריאאות כתוצאה משינויים בריבית חסרת הסיכון. ברבעון השני של השנה, לאור העלייה בריבית חסרת הסיכון, הקטינה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בענף ביטוח סיעודי בתחום הבריאות, בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס) ומנגד עדכנה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים, בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח (כ- 5 מיליוני ש"ח לאחר מס) כאמור לעיל, לעומת הרבעון המקביל אשתקד לא נדרשה הפרשה כאמור.

ד. **הכנסות מהשקעות, מדמי ניהול והוצאות מימון:** בתקופת הדוח, הושגה תשואה ריאלית נמוכה יותר ביחס לתשואה הריאלית שהושגה בתקופה המקבילה אשתקד. בהתאם, קטנו ההכנסות מדמי ניהול משתנים בפוליסות תלויות תשואה שהונפקו עד שנת 2003 לסך של כ- 58 מיליוני ש"ח לעומת כ- 66 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני של השנה הושגה תשואה ריאלית שלילית שנזקפה למבטחים, ובהתאם הקבוצה זיכתה בדמי ניהול משתנים בפוליסות האמורות, סך של כ- 40 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסות מדמי ניהול משתנים בפוליסות אלה, בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במקביל, כתוצאה מהשפעת הירידה במדד המחירים לצרכן חלה ירידה בהוצאות המימון לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח (לפני מס). ברבעון השני של השנה חלה עלייה בהוצאות המימון לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח.

ה. **הסכם עם המוסד לביטוח לאומי בענף רכב חובה:** בהמשך לחתימה על הסכם עם המוסד לביטוח לאומי כמפורט בסעיף 2.5 לעיל, הקטינה החברה את ההתחייבויות לשיבוב הביטוחיות בענף רכב חובה המוסד שנרשמו בגין השנים הסגורות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 9 מיליוני ש"ח לאחר מס).

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 16 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 101 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל ברבעון השני של השנה מעסקי ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 10 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.4.1 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 52 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 67 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השני של השנה מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 3 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 4.4.2 להלן.

ההפסד הכולל מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 13 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 8 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השני של השנה מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 64 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל, לפני מיסים על הכנסה, בסך של כמיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 4.4.3 להלן.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 43 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מעלייה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח ומירידה בהוצאות מימון בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, בפרט בשל ירידת המדד בתקופת הדוח. ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרים, ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 11 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת ברבעון השני נובע בעיקר מירידת ערך הנכסים הפיננסיים אשר גרמה לירידה בהכנסות מהשקעות ומעלייה בהוצאות המימון הנובעת מאינפלציה גבוהה יותר ברבעון השני של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.4.1 תוצאות פעילות ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,082,319	1,051,027	3.0%	562,614	511,093	10.1%	2,086,322
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	698,231	814,785	(14.3%)	(112,032)	332,165		1,378,471
הכנסות מדמי ניהול	140,717	135,160	4.1%	1,708	47,752	(96.4%)	245,278
הכנסות מעמלות	8,121	12,782	(36.5%)	5,775	6,534	(11.6%)	27,973
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	1,575,196	1,648,914	(4.5%)	261,333	747,616	(65.0%)	3,106,516
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	166,922	167,033	(0.1%)	85,336	87,724	(2.7%)	317,739
הוצאות הנהלה וכלליות	107,703	109,081	(1.3%)	55,292	54,848	0.8%	227,702
רווח (הפסד) לפני מס	61,005	62,798	(2.9%)	40,800	(3,958)		54,281
רווח (הפסד) כולל לפני מס	16,397	101,250	(83.8%)	(10,362)	2,405		87,044

סך הכל פרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 1,082 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 1,051 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3.0%. הפרמיות השוטפות הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 937 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות שוטפות בסך של כ- 918 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 2.2%. הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 145 מיליוני ש"ח למול פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 133 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני של השנה הסתכמו הפרמיות השוטפות בביטוח חיים בסך של כ- 471 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 467 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 1.0%. הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו ברבעון השני של השנה בסך של כ- 91 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 45 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 105%. בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 1,048 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 678 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 55%. ברבעון השני של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 535 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 355 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 51%.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 272 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 258 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 2.6% לעומת שיעור של כ- 2.7% בתקופה המקבילה אשתקד. הפדיונות ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 138 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 122 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון השני הינו כ- 2.6% לעומת כ- 2.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 328 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 157 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וברבעון השני של השנה בסך של כ- 173 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 75 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 101 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים בתקופת הדוח נובע בעיקרו מירידה במרווח הפיננסי בסך של כ- 55 מיליוני ש"ח, מעדכון הפרשות לתביעות תלויות בגין תשלומים חד פעמיים בעיקר במוות ונכות, בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח, מבדיקת נאותות העתודה לאור הנחיות המפקחת בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, מהגדלת העתודה לתביעות בתשלום באי כושר עבודה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח ומנגד מהשפעה חיובית של ריבית חסרת הסיכון ופרמית אי נזילות בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 10 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים ברבעון השני של השנה נובע בעיקרו מירידה בברווך הפיננסי בסך של כ- 66 מיליוני ש"ח, מירידה בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח, מבדיקת נאותות העתודה בעיקר לאור הנחיות המפקחת בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח וכן מאומדנים אקטואריים שונים בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח, ומנגד מהשפעת ריבית חסרת סיכון ופרמית אי נזילות בסך של כ- 137 מיליוני ש"ח.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 ביוני, 2015, הסתכמו בסך של כ- 20,485 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 17,586 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2014, עלייה של כ- 2,899 מיליוני ש"ח, המהווה גידול של כ- 16%. הגידול כאמור, נובע מהתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח ומהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות ופירעונות של אותן פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (ק'ן י'):

1-12/2014	4-6/2014	4-6/2015	1-6/2014	1-6/2015	
7.01%	0.68%	(2.09%)	4.30%	3.82%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.42%	0.45%	(1.92%)	3.39%	2.99%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
6.91%	1.18%	(1.00%)	4.09%	3.30%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
5.32%	0.94%	(0.83%)	3.19%	2.47%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (ק'ן י' החדשה):

1-12/2014	4-6/2014	4-6/2015	1-6/2014	1-6/2015	
7.01%	0.68%	(2.09%)	4.30%	3.82%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.76%	0.37%	(2.36%)	3.68%	3.24%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
6.91%	1.18%	(1.00%)	4.09%	3.30%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
5.65%	0.87%	(1.28%)	3.47%	2.72%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2014	4-6/2014	4-6/2015	1-6/2014	1-6/2015	
826.5	148.9	(231.1)	500.7	384.2	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
145.7	35.5	42.1	69.2	82.9	דמי ניהול קבועים
99.6	12.3	(40.4)	66.0	57.8	דמי ניהול משתנים
245.3	47.8	1.7	135.2	140.7	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 141 מיליוני ש"ח לעומת כ- 135 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 6 מיליוני ש"ח. הגידול בדמי הניהול בתקופת הדוח נובע מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ובהתאם בגידול בדמי הניהול הקבועים ומנגד מירידה בדמי הניהול המשתנים וזאת לאור תשואה ריאלית נמוכה יותר שזקפה למבוטחים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מדמי הניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 2 מיליוני ש"ח לעומת כ- 48 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בדמי הניהול נובעת מהתשואה הריאלית השלילית שהושגה ברבעון ובהתאם בוצע זיכוי בדמי ניהול משתנים לעומת גביית דמי ניהול משתנים בשל תשואה ריאלית חיובית שהושגה בתקופה המקבילה אשתקד ומנגד חל גידול בדמי הניהול ברבעון הנובע מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ובהתאם בגידול בדמי הניהול הקבועים.

4.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות ברוטו	1,206,917	1,172,105	3.0%	511,916	492,600	3.9%	2,195,053
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	39,803	59,759	(33.4%)	35,122	38,020	(7.6%)	139,924
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	46,770	55,749	(16.1%)	23,188	24,284	(4.5%)	95,070
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	781,552	858,777	(9.0%)	379,135	513,274	(26.1%)	1,698,485
הוצאות הנהלה וכלליות	217,657	213,625	1.9%	111,733	111,386	0.3%	437,916
רווח לפני מס	49,321	62,717	(21.4%)	26,483	26,868	(1.4%)	96,101
רווח כולל לפני מס	52,386	67,454	(22.3%)	2,867	18,484	(84.5%)	75,792

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,206 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות מפרמיות ברוטו בסך של כ- 1,172 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3%. הגידול נובע מעלייה בפרמיה בתחום רכב רכוש בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח, ומעליה בפרמיות בתחום ביטוח הכללי אחר בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח (עלייה של כ- 13 מיליוני ש"ח בענפי חבויות אחרים ומנגד ירידה בענפי רכוש ואחרים של כ- 11 מיליוני ש"ח) וירידה בפרמיה בתחום רכב חובה בסך של כ- 7 ש"ח.

הכנסות מפרמיה ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 512 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 493 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 4%. הגידול נובע מעלייה בפרמיה בתחום רכב רכוש בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח, מעלייה בפרמיות בתחום ביטוח הכללי אחר בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח (עלייה של כ- 6 מיליוני ש"ח בענפי חבויות אחרים ומנגד ירידה בענפי רכוש ואחרים של כ- 3 מיליוני ש"ח) ומירידה בפרמיות בתחום רכב חובה בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. לעניין פירוט השינוי בפרמיה ברוטו ראה להלן.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 52 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 67 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח הכולל בתחום פעילות רכב רכוש בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח, ומנגד מעלייה ברווח הכולל בתחום ביטוח רכב חובה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח בתחום ביטוח כללי אחר בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח (עלייה ברווח הכולל בענפי חבויות אחרים בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח ומירידה ברווח הכולל בענפי רכוש אחרים בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח).

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 3 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת

מירידה ברווח הכולל בתחום פעילות רכב רכוש בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח, ומנגד חלה עלייה ברווח בתחום ביטוח כללי אחר בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח (עלייה ברווח הכולל בענפי חבויות אחרים בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ומעליה ברווח הכולל בענפי רכוש אחרים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח).

לעניין פירוט השינוי ברווח הכולל מענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב חובה:

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות ברוטו	257,143	264,306	(2.7%)	105,631	108,840	(2.9%)	482,219
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	15,534	27,991	(44.5%)	15,565	18,394	(15.4%)	70,051
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	174,947	195,569	(10.5%)	97,888	111,251	(12.0%)	406,241
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	18,601	19,065	(2.4%)	9,501	9,687	(1.9%)	38,799
הוצאות הנהלה וכלליות	11,336	10,578	7.2%	5,635	5,177	8.8%	21,841
רווח לפני מס	48,490	36,224	33.9%	21,386	9,868	116.7%	82,407
רווח כולל לפני מס	49,801	40,165	24.0%	5,672	5,879	(3.5%)	68,832

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 257 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 264 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 3%. הירידה בהכנסות מפרמיה בתקופת הדוח נובעת בעיקרה מירידה בכמות הפוליסות שהונפקו על מנת לשפר את החיתום הביטוחי ומירידה בתעריפים.

ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 106 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 109 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 3%. הירידה בהכנסות מפרמיה ברבעון השני נובעת מירידה בתעריפים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל בתקופת הדוח, נובע בעיקר מהתפתחות הערכת התביעות בשנים הסגורות בעיקר בשל חתימה על ההסכם מול המוסד לביטוח לאומי (ראה סעיף 2.5 לעיל) בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, מעליה בשחרור הצבירה בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח ומנגד מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו כ- 6 מיליוני ש"ח, זהה לתקופה המקבילה אשתקד.

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש:

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות ברוטו	502,735	462,294	8.7%	215,509	196,191	9.8%	849,596
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	8,232	11,161	(26.2%)	6,457	6,848	(5.7%)	22,903
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,682	11,301	(85.1%)	1,342	6,101	(78.0%)	17,418
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	329,732	282,775	16.6%	165,780	134,156	23.6%	588,272
הוצאות הנהלה וכלליות	101,037	93,078	8.6%	51,696	48,447	6.7%	196,581
	20,479	17,900	14.4%	10,261	8,658	18.5%	36,941
רווח (הפסד) לפני מס	(14,785)	14,753		(6,847)	15,253		25,400
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(14,091)	14,702		(8,775)	13,623		23,665

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 503 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 462 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 9%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 216 מיליוני ש"ח לעומת כ- 196 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. הגידול בפרמיות נובע מגידול בהיקף תיק הלקוחות של החברה בעיקר כתוצאה מגידול בכמות כלי הרכב המבוטחים.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 14 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת ברובה מהרעה בתשלומי התביעות לרבות הפרשה לפרמיה בחסר בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח, ומעלייה בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח הנובעת מהגידול במכירות וכן מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 14 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל ברבעון נובעת ברובה מהרעה בתשלומי התביעות לרבות הפרשה לפרמיה בחסר בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ומעלייה בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח וכן מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.

עיקרי תוצאות הפעילות בביטוח כללי אחר:

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות ברוטו	447,039	445,505	0.3%	190,776	187,569	1.7%	863,238
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	16,037	20,607	(22.2%)	13,100	12,778	2.5%	46,970
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	45,088	44,448	1.4%	21,846	18,183	20.1%	77,652
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	276,873	380,433	(27.2%)	115,467	267,867	(56.9%)	703,972
הוצאות הנהלה וכלליות	98,019	101,482	(3.4%)	50,536	53,252	(5.1%)	202,536
	19,583	17,728	10.5%	9,823	8,824	11.3%	36,849
רווח לפני מס	15,616	11,740	33.0%	11,944	1,747	583.7%	(11,706)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	16,676	12,587	32.5%	5,970	(1,018)		(16,705)

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 447 מיליוני ש"ח לעומת כ- 446 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 191 מיליוני ש"ח לעומת

כ- 188 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 2%. העלייה בפרמיות בענפי חבויות נובעת מהפרשי עיתוי בהפקת הפוליסות ומנגד ירידה בפרמיות בענפי רכוש אחרים נובעת מירידה בתעריפים ומהפרשי עיתוי בהפקת הפוליסות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 13 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח הכולל נובעת מעלייה ברווח הכולל בענפי חבויות אחרים, בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח ומנגד מירידה ברווח הכולל בענפי רכוש אחרים בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח בענפי החבויות נובעת מהתפתחות חיובית בהערכת התביעות בגין שנים קודמות ומנגד מירידה בהכנסות מהשקעות. הירידה ברווח בענפי רכוש אחרים נובעת ברובה מעדכון ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח ומהרעה בתשלומי התביעות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס של כמיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח ברבעון השני נובעת מעלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח ומעלייה בענפי החבויות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים נובעת בעיקר מירידה בהוצאות הנהלה וכלליות. העלייה ברווח בענפי החבויות נובעת ברובה מעדכון ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח ומנגד חלה ירידה בהכנסות מהשקעות.

4.4.3 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

באלפי ש"ח	1-6/2015	1-6/2014	% שינוי	4-6/2015	4-6/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות שהורווחו ברוטו	276,616	270,854	2.1%	139,031	137,014	1.5%	554,048
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	21,723	11,809	84.0%	15,418	8,452	82.4%	35,900
הכנסות מעמלות (החזרי עמלות)	(1,861)	6,280		2,016	3,412	(40.9%)	10,973
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	38,490	262,757	(85.4%)	(13,449)	201,882		512,973
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	90,102	84,845	6.2%	46,118	43,844	5.2%	168,242
הוצאות הנהלה וכלליות	26,373	24,629	7.1%	13,335	12,528	6.4%	50,307
רווח (הפסד) לפני מס	(3,060)	2,409		74,096	1,009	7243.5%	5,588
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(12,518)	8,028		63,526	1,286	4839.8%	12,775

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 277 מיליוני ש"ח (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, בסך של כ- 259 מיליוני ש"ח) לעומת כ- 271 מיליוני ש"ח (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, בסך של כ- 237 מיליוני ש"ח) בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 2% (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, גידול של כ- 5%). ההכנסות מפרמיה שהורווחה ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 139 מיליוני ש"ח (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, בסך של כ- 129 מיליוני ש"ח) לעומת כ- 137 מיליוני ש"ח (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, בסך של כ- 119 מיליוני ש"ח) בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 2% (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, גידול של כ- 9%). העלייה בפרמיות נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, לעומת רווח בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח בתקופת הדוח נובעת בעיקר מהתחשבות עם מבטחי המשנה, אשר כתוצאה ממנה הוקטנה עמלת הרווח בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח (לפני מס), מעדכון ההנחות בחישוב הפרשות לתביעות תלויות בגין תשלומים חד פעמיים בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח כאמור בסעיף 4.3 לעיל, ומהגידול בהוצאות עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו בסך של כ- 64 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כמיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע בעיקר מהקטנת

ההתחייבויות הביטוחיות בגין בדיקת נאותות העתודה בענף ביטוח סיעודי בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח לפני מס, מקיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח וכן מגידול בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות.

5. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 377 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 92 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 183 מיליוני ש"ח. לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים ושווי המזומנים שגרמה לירידה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים עלו בסך של כ- 461 מיליוני ש"ח. נכון לתאריך הדוח, יתרת המזומנים ושווי המזומנים הינה בסך של כ- 2,015 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 1,170 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני, 2014.

6. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,307 מיליוני ש"ח, לעומת 1,122 ליום 31 בדצמבר 2014. היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,214 מיליוני ש"ח. לפרטים בדבר גיוס הון שלישוני מורכב באמצעות מנורה גיוס הון, ראה סעיף 2.2 לעיל. לאחר תאריך המאזן, ביום 1 ביולי 2015 שילמה החברה קרן של אגרות חוב סדרה א' בסך 36,363,600 ש"ח ע.ג. (סך של כ- 44 מיליוני ש"ח).

7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף כספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים כלהלן: יוכבד (יוכי) דביר (י"ר ודח"צ), אורלי ירקוני ויחזקאל (חזי) צאיג (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף כספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון מספר ימים לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2015, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 19 באוגוסט 2015. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה כמפורט להלן - ארי קלמן, י"ר; מוטי רוזן, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור; אילן שגב, מנהל אגף כספים; שי קומפל, משנה למנכ"ל; מנחם הרפז, מנהל אגף ביטוח כללי; רותי יהודיוף כהן, מנהלת הסיכונים; אתי הירשמן, המבקרת הפנימית; נעמה חשמונאי (אקטוארית ממונה - ביטוח כללי), רגינה אדין-חייקין (אקטוארית ממונה - ביטוח חיים), רואי החשבון המבקרים ושמעון עיר-שי, היועץ המשפטי.

8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)

הוראות סעיף 302 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעה החברה, בין היתר, בחינה של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל אגף הכספים, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2015, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

9. גילוי בדבר התקדמות ההיערכות ליישום דירקטיבת Solvency II

בחודש יולי 2008, פורסם על ידי הפיקוח על הביטוח חוזר (מס' 5-1-2008), בדבר כוונה ליישם את הוראות הדירקטיבה האירופאית Solvency II ("הדירקטיבה"), לגבי חברות ביטוח בישראל והורה להן להיערך באופן שיבטיח את מוכנותן ליישום הדירקטיבה.

לעת עתה, אין הנחיות של המפקח הנוגעות ליישום סופי של הוראות הנדבך ה-I או הנדבך ה-II (בעיקר יישום תהליך ORSA). באירופה, לעומת זאת, לוח הזמנים מצביע על כוונת "EIOPA" להחיל את יישום הדירקטיבה בהדרגה החל משנת 2016.

החברה ממשיכה להיערך ליישום הדירקטיבה, תוך שיפור וייעול תהליכי עבודה, בקורות וידע של היחידות השונות בחברה האמונות על יישומה. דירקטוריון החברה מינה את ועדת המאזן, כאחראית על פיקוח ובקרה על תהליך ההיערכות, והיא מקבלת דיווח אודות תהליך ההיערכות והתרגילים הכמותיים הנערכים במסגרת התהליך, כנדרש ע"פ הוראות הדין.

ביום 19 באפריל, 2015, פרסמה המפקחת הנחיה לביצוע IQIS לשנת 2014 אשר מכונה "IQIS4". ההנחיה החדשה כללה בתוכה מספר התאמות ושינויים מהתרגיל הקודם לשנת 2012 ("IQIS"). על פי ההנחיה, על החברות להגיש את תרגיל IQIS4 עד ליום 31 באוגוסט 2015, לאחר קיום דיון בדירקטוריון החברה בתוצאותיו. על פי תוצאות תרגיל ה-IQIS4 לחברה עודפי הון.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי החברה.

מוטי רוזן
מנהל כללי

ארי קלמן
י"ר הדירקטוריון

תל אביב, 24 באוגוסט, 2015

הצהרה (certification)

אני, מוטי רוזן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.06.2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מוטי רוזן
מנהל כללי

24 באוגוסט, 2015

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **אילן שגב**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "**חברת הביטוח**") לרבעון שהסתיים ביום 30.06.2015 (להלן: "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
(ה) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-.
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אילן שגב
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

24 באוגוסט, 2015

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2015

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2015

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 67	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
68 - 71	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
72 - 76	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2015 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
24 באוגוסט, 2015

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 ביוני		
מבוקר	2014	2015	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
353,707	355,225	340,553	נכסים בלתי מוחשיים
179	218	191	נכסי מסים נדחים
1,011,316	990,695	1,053,951	הוצאות רכישה נדחות
484,699	444,484	507,731	רכוש קבוע
248,683	203,637	237,498	השקעות בחברות כלולות
72,152	72,147	73,989	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
103,552	97,462	108,442	נדל"ן להשקעה אחר
1,586,747	1,576,138	1,411,817	נכסי ביטוח משנה
93,359	58,094	61,931	נכסי מסים שוטפים
181,563	139,191	172,134	חייבים ויתרות חובה
538,916	614,503	623,294	פרמיות לגבייה
17,843,825	16,729,838	19,429,509	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,005,956	3,138,145	2,766,584	נכסי חוב סחירים
5,527,089	5,373,325	5,494,486	נכסי חוב שאינם סחירים
195,777	205,846	208,746	מניות
936,814	835,429	952,577	אחרות
9,665,636	9,552,745	9,422,393	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
1,288,445	882,391	1,456,438	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
265,426	287,267	558,566	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
33,738,205	32,004,035	35,458,437	סך כל הנכסים
19,355,151	17,807,145	21,085,036	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 ביוני	
	2014	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

<u>הון</u>		
291,332	291,332	291,332
333,486	333,486	333,486
232,644	237,107	201,519
688,994	744,737	784,922
1,546,456	1,606,662	1,611,259
1,314	1,906	819
1,547,770	1,608,568	1,612,078
<u>התחייבויות</u>		
10,192,564	10,027,929	10,278,581
19,068,296	17,644,058	20,540,166
184,296	174,093	188,550
122,456	135,027	120,436
115	467	105
1,309,071	1,213,474	1,353,497
1,313,637	1,200,419	1,365,024
32,190,435	30,395,467	33,846,359
33,738,205	32,004,035	35,458,437

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

24 באוגוסט, 2015			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ארי קלמן יו"ר הדירקטוריון	מוטי רוזן מנהל כללי	אילן שגב משנה למנהל כללי ומנהל אגף כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2014 2015		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2014 2015		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]					
4,762,482	1,171,032	1,247,235	2,359,523	2,436,406	פרמיות שהורווחו ברוטו
762,536	182,023	186,830	395,279	353,300	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,999,946	989,009	1,060,405	1,964,244	2,083,106	פרמיות שהורווחו בשייר
1,562,772	395,540	(26,863)	916,576	809,219	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
245,278	47,752	1,708	135,160	140,717	הכנסות מדמי ניהול
141,815	35,968	33,302	78,570	57,370	הכנסות מעמלות
480	52	7	52	7,106	הכנסות אחרות
5,950,291	1,468,321	1,068,559	3,094,602	3,097,518	סך כל ההכנסות
5,317,974	1,462,772	627,019	2,770,448	2,395,238	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(810,469)	(367,876)	(76,436)	(480,686)	(124,932)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,507,505	1,094,896	550,583	2,289,762	2,270,306	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
918,762	241,658	241,572	462,920	471,622	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
388,796	92,663	97,058	184,883	191,481	הוצאות הנהלה וכלליות
60,987	21,927	26,880	28,234	22,471	הוצאות מימון
5,876,050	1,451,144	916,093	2,965,799	2,955,880	סך כל ההוצאות
34,870	4,714	3,132	6,017	5,160	חלק ברווחי חברות כלולות
109,111	21,891	155,598	134,820	146,798	רווח לפני מסים על ההכנסה
38,476	7,501	54,359	49,649	52,343	מסים על ההכנסה
70,635	14,390	101,239	85,171	94,455	רווח נקי
69,877	14,237	100,947	84,816	93,955	מיוחס ל:
758	153	292	355	500	בעלי המניות של החברה
70,635	14,390	101,239	85,171	94,455	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי
0.30	0.06	0.44	0.37	0.41	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2014	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2015	ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2014	ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2015	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
70,635	14,390	101,239	85,171	94,455	רווח נקי
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר</u>
					<u>ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל,</u>
					<u>הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
					התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
					של פעילויות חוץ
					שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות
					הון
					רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים
					פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
					שהועברו לדוחות רווח והפסד
					הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים
					המסווגים כזמינים למכירה שהועבר
					לדוחות רווח והפסד
					סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר,
					שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח
					הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
					מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו,
					שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח
					הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
					<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו</u>
					<u>לרווח והפסד</u>
					הערכה מחדש בגין בנייני משרד שייעודם
					שונה לנדל"ן להשקעה
					רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות
					להטבה מוגדרת
					סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר,
					שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח
					הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
					מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו שלא
					יועברו לרווח והפסד
					רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
					סך-הכל רווח כולל
					מיוחס ל:
					בעלי המניות של החברה
					זכויות שאינן מקנות שליטה
113,763	10,775	32,004	123,969	64,803	
758	153	292	355	500	
114,521	10,928	32,296	124,324	65,303	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת בשלום	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	177,280	8,245	7,034	688,994	1,546,456	1,314	1,547,770
-	-	-	-	-	-	93,955	93,955	500	94,455
-	-	-	-	(10,667)	-	-	(10,667)	-	(10,667)
-	-	-	32,292	-	-	-	32,292	-	32,292
-	-	-	(75,006)	-	-	-	(75,006)	-	(75,006)
-	-	-	1,648	-	-	-	1,648	-	1,648
-	-	-	-	-	1,495	-	1,495	-	1,495
-	-	-	-	-	-	3,168	3,168	-	3,168
-	-	-	15,486	4,023	(396)	(1,195)	17,918	-	17,918
-	-	-	(25,580)	(6,644)	1,099	1,973	(29,152)	-	(29,152)
-	-	-	(25,580)	(6,644)	1,099	95,928	64,803	500	65,303
-	-	-	-	-	-	-	-	(995)	(995)
291,332	333,486	40,085	151,700	1,601	8,133	784,922	1,611,259	819	1,612,078

יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הערכה מחדש בגין בנייני משרד שייעודם שונה לנדל"ן להשקעה

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 30 ביוני, 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	151,595	(5,001)	7,034	664,162	1,482,693	1,551	1,484,244
-	-	-	-	-	-	84,816	84,816	355	85,171
-	-	-	-	(1,909)	-	-	(1,909)	-	(1,909)
-	-	-	102,051	-	-	-	102,051	-	102,051
-	-	-	(32,727)	-	-	-	(32,727)	-	(32,727)
-	-	-	2,248	-	-	-	2,248	-	2,248
-	-	-	-	-	-	(6,808)	(6,808)	-	(6,808)
-	-	-	(26,989)	720	-	2,567	(23,702)	-	(23,702)
-	-	-	44,583	(1,189)	-	(4,241)	39,153	-	39,153
-	-	-	44,583	(1,189)	-	80,575	123,969	355	124,324
291,332	333,486	40,085	196,178	(6,190)	7,034	744,737	1,606,662	1,906	1,608,568

יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד הפסד ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

יתרה ליום 30 ביוני, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת בשלום	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	222,399	9,239	7,034	675,680	1,579,255	527	1,579,782
-	-	-	-	-	-	100,947	100,947	292	101,239
-	-	-	-	(12,263)	-	-	(12,263)	-	(12,263)
-	-	-	(101,830)	-	-	-	(101,830)	-	(101,830)
-	-	-	(12,484)	-	-	-	(12,484)	-	(12,484)
-	-	-	814	-	-	-	814	-	814
-	-	-	-	-	1,495	-	1,495	-	1,495
-	-	-	-	-	-	13,318	13,318	-	13,318
-	-	-	42,801	4,625	(396)	(5,023)	42,007	-	42,007
-	-	-	(70,699)	(7,638)	1,099	8,295	(68,943)	-	(68,943)
-	-	-	(70,699)	(7,638)	1,099	109,242	32,004	292	32,296
291,332	333,486	40,085	151,700	1,601	8,133	784,922	1,611,259	819	1,612,078

יתרה ליום 1 באפריל, 2015

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הערכה מחדש בגין בנייני משרד שייעודם שונה לנדל"ן להשקעה

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

יתרה ליום 30 ביוני, 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	193,500	(4,297)	7,034	1,595,887	1,753	1,597,640	יתרה ליום 1 באפריל, 2014
-	-	-	-	-	-	14,237	153	14,390	רווח נקי
-	-	-	-	-	(3,040)	(3,040)	-	(3,040)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	22,859	-	-	22,859	-	22,859	שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
-	-	-	(19,846)	-	-	(19,846)	-	(19,846)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	1,285	-	-	1,285	-	1,285	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	-	-	-	(6,817)	-	(6,817)	הפסד ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	-	(1,620)	1,147	-	2,097	-	2,097	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	2,678	(1,893)	-	(3,462)	-	(3,462)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	2,678	(1,893)	-	10,775	153	10,928	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
291,332	333,486	40,085	196,178	(6,190)	7,034	1,606,662	1,906	1,608,568	יתרה ליום 30 ביוני, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ מבוקר	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	151,595	(5,001)	7,034	664,162	1,482,693	1,551	1,484,244
-	-	-	-	-	-	69,877	69,877	758	70,635
-	-	-	-	21,264	-	-	21,264	-	21,264
-	-	-	130,937	-	-	-	130,937	-	130,937
-	-	-	(97,668)	-	-	-	(97,668)	-	(97,668)
-	-	-	7,965	-	-	-	7,965	-	7,965
-	-	-	-	-	-	7,955	7,955	-	7,955
-	-	-	(15,549)	(8,018)	-	(3,000)	(26,567)	-	(26,567)
-	-	-	25,685	13,246	-	4,955	43,886	-	43,886
-	-	-	25,685	13,246	-	74,832	113,763	758	114,521
-	-	-	-	-	-	(50,000)	(50,000)	(995)	(50,995)
291,332	333,486	40,085	177,280	8,245	7,034	688,994	1,546,456	1,314	1,547,770

יתרה ליום 1 בינואר, 2014

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

מסים על ההכנסה המתייחסים לפריטים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר

סה"כ הרווח הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2014		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2014		נספח	
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח							
625,333	12,238	26,940	20,142	377,121	(א)		<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
							<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
							החזר השקעות (השקעות) מחברות כלולות
(4,612)	(9,123)	41	(8,186)	3,696			דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
4,408	487	466	1,002	1,983			השקעה ברכוש קבוע
(98,926)	(29,619)	(25,431)	(40,524)	(42,335)			השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(128,396)	(30,720)	(29,957)	(59,943)	(55,768)			תמורה ממימוש רכוש קבוע
2,989	917	6	1,302	406			
(224,537)	(68,058)	(54,875)	(106,349)	(92,018)			מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
							<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
							קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
202,172	202,172	249,497	202,172	249,497			פרעון התחייבויות פיננסיות
(117,937)	(60,971)	(60,088)	(64,117)	(65,398)			דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(50,000)	-	-	-	-			דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(995)	-	-	-	(995)			
33,240	141,201	189,409	138,055	183,104			מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
432	(2,444)	(5,417)	(1,593)	(7,074)			הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
434,468	82,937	156,057	50,255	461,133			עליה במזומנים ושווי מזומנים
1,119,403	1,086,721	1,858,947	1,119,403	1,553,871	(ב)		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
1,553,871	1,169,658	2,015,004	1,169,658	2,015,004	(ג)		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני	
2014		2014	2015	2014	2015
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					

					(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח נקי לתקופה
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
					חלק ברווחי חברות כלולות
					הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות
					עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
					תשואה
					הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות
					אחרות:
					נכסי חוב סחירים
					נכסי חוב שאינם סחירים
					מניות
					השקעות אחרות
70,635	14,390	101,239	85,171	94,455	
(34,870)	(4,714)	(3,132)	(6,017)	(5,160)	
(1,090,589)	(278,231)	235,205	(739,690)	(561,338)	
(189,364)	(44,522)	(7,994)	(58,364)	(54,532)	
(273,376)	(77,353)	(100,073)	(94,730)	(77,914)	
(19,398)	(1,991)	(16,345)	(11,683)	(23,987)	
79,092	(10,904)	(44,832)	(9,027)	(40,599)	
(403,046)	(134,770)	(169,244)	(173,804)	(197,032)	
53,534	19,385	21,680	24,737	18,449	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(169)	(65)	(1)	(52)	(93)	רווח ממימוש רכוש קבוע
966	-	-	-	-	ירידה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
(5,899)	-	-	-	-	עבור חוזים תלויי תשואה
					עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
					פחת והפחתות:
34,430	8,886	8,519	17,256	16,873	רכוש קבוע
139,674	35,294	34,596	69,703	68,922	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני	
2014		2014	2015	2014	2015
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					

					(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)
2,881,645	676,047	295,442	1,457,407	1,471,870	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
673,804	358,934	(104,119)	509,169	86,017	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(2,869)	(935)	(34)	(1,964)	58	עסקאות תשלום מבוסס מניות
(179,914)	(230,087)	81,426	(169,305)	174,930	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(47,387)	(5,805)	(14,357)	(26,766)	(42,635)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
38,476	7,501	54,359	49,649	52,343	מסים על ההכנסה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(2,156)	(785)	(1,227)	(1,185)	(1,837)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(1,816,491)	(531,859)	(878,108)	(910,584)	(1,418,698)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(1,323)	(932)	(612)	(1,132)	(919)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(453,460)	(211,702)	50,517	(403,080)	158,954	תמורה מממוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(43,583)	10,795	44,687	(119,170)	(84,378)	פרמיות לגבייה
(55,562)	12,020	22,014	(13,190)	9,429	חייבים ויתרות חובה
28,622	(2,719)	(11,990)	(71,674)	51,120	זכאים ויתרות זכות
4,375	179	(1,112)	2,183	1,148	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(281,792)	(273,563)	(335,491)	(507,509)	(201,977)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(60,693)	(21,816)	(22,885)	(23,072)	(24,061)	ריבית ששולמה
718,450	208,658	231,542	368,843	388,016	ריבית שהתקבלה
(88,145)	(31,683)	(6,274)	(68,915)	(30,993)	מסים ששולמו
75,330	71,996	-	71,996	31,854	מסים שהתקבלו
191,548	44,256	58,809	93,628	119,827	דיבידנד שהתקבל
836,490	271,411	261,192	442,480	484,643	
625,333	12,238	26,940	20,142	377,121	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה				
ל- 6 חודשים שהסתיימו		ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
2015		2014		
2014		2015		
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח				

					(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
753,834	883,903	1,533,438	753,834	1,288,445	
365,569	202,818	325,509	365,569	265,426	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>1,119,403</u>	<u>1,086,721</u>	<u>1,858,947</u>	<u>1,119,403</u>	<u>1,553,871</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
					(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,288,445	882,391	1,456,438	882,391	1,456,438	
265,426	287,267	558,566	287,267	558,566	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>1,553,871</u>	<u>1,169,658</u>	<u>2,015,004</u>	<u>1,169,658</u>	<u>2,015,004</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב- 100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל אביב-יפו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוחות כספיים ביניים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2015 ולתקופות של ששה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2014 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההנחות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן:

(1) בתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015 עדכנה החברה את ההנחות בחישוב הפרשות לתביעות תלויות בגין תביעות חד פעמיות במגזרי ביטוח חיים ובריאות בענפי מוות, נכות ומחלות קשות, אשר חלקן לא נכללו במודל האקטוארי. העדכון נובע מהערכת אומדן תביעות תלויות שנסגרו ונפתחו מחדש בתקופות דיווח מאוחרות יותר. בהתאם, בוצעה הגדלה בהפרשה לתביעות תלויות בענפים אלו, בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח חיים ובסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח בריאות. ההשפעה של שינוי האומדן האמור בשני המגזרים הינה בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לאחר מס. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015 לא היה צורך בעדכון ההפרשה האמורה.

(2) החברה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. בתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015 חלה ירידה בריבית חסרת סיכון והחברה הגדילה הפרשות לעתודות לתשלום קצבה (לגמלאות בתשלום ולגמלאות שטרם החל תשלום קצבה בגינם) בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 9 מיליוני ש"ח לאחר מס), לעומת כ- 55 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 34 מיליוני ש"ח לאחר מס) בתקופה של ששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2014. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015 חלה עלייה בריבית חסרת הסיכון והחברה הקטינה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 98 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 61 מיליוני ש"ח לאחר מס) לעומת הגדלת הפרשה בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח (כ- 26 מיליוני ש"ח לאחר מס) בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2014. בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014 החברה הגדילה הפרשות בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 19 מיליוני ש"ח לאחר מס).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

(2) (המשך)

בהמשך לאמור, ובמסגרת בחינת נאותות העתודה (ראה בנוסף סעיף 3 להלן), הקטינה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות בענף ביטוח סיעודי בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2015 בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס). בתקופה של ששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2015, בתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2014 ובשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014 לא היה צורך לעדכן את ההפרשה האמורה בביטוח בריאות.

(3) בחודש אוגוסט 2015 פורסם חוזר ביטוח שעניינו אופן חישוב בדיקת נאותות העתודות (LAT) בביטוח חיים ובריאות ("חוזר ה-LAT"). החוזר מתייחס לנושאים הבאים:

- הנחיות מדידה לגבי שני מאפיינים של תזרימי המזומנים העתידיים: חוסר נזילות (באמצעות פרמיית אי נזילות) וסיכונים ביטוחיים אשר אינם ניתנים לפיזור (Cost of (non-hedgeable risks", CNHR).
- קביעה כי בחירת הנחות דמוגרפיות לצורך חישוב האומדנים השוטפים תעשה ברמה של "Best Estimate" תוך הפעלת שיקול דעת.
- קביעה כי הנחת הריבית והתשואה המתאימה תהיה על פי עקום הריביות חסר סיכון לתאריך הדיווח.
- שימוש בשווי העדכני של נכסים שאינם נמדדים בדוחות הכספיים בשווי הוגן (למעט אג"ח מיועדות).
- קביעה כי שיטת פרמיית אי הנזילות תהיה, עד לסיום בחינת הממונה, על פי שיטת QIS5, ללא קטימה בטווח הארוך.

החוזר חל על הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2015 ואילך.

כתוצאה מיישום חוזר ה-LAT הגדילה החברה את ההפרשות בגין התחייבויות ביטוחיות בברוטו ובשייר במגזר ביטוח חיים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 3 מיליוני ש"ח לאחר מס).

ג. שינויים מוצעים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי

בחודש פברואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013 (להלן - "התקנות החדשות") וחוזר שעודכן בחודש ינואר 2015 (להלן, ביחד - "התיקון") שעניינם עדכון הוראות הדין הקיימות בנושא חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי.

התיקון ביטל את תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, כאשר במקומן תבואנה התקנות החדשות. השינוי המרכזי שיחול עם כניסת התיקון לתוקף הינו ביטול, החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2015, של עתודות עודף הכנסות על הוצאות (להלן - "העתודה"). העתודה מחושבת, כיום לתקופה של שלוש שנים, בענפי ביטוח כללי עם זנב תביעות ארוך (בעיקר רכב חובה וחבויות) אשר מחושבת לגביהם הערכה אקטוארית.

בנוסף, כצעד משלים לשינוי, פורסמה בחודש ינואר 2015, עמדת הממונה לעניין נוהג מיטבי לאקטוארים בבואם לחשב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך הדוחות הכספיים כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות. עמדת הממונה כוללת, בין היתר, את הקביעות הבאות:

1. "זהירות" משמעה כי, לגבי עתודה שחושבה על ידי אקטואר, "עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" פרושה כי קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבויות הביטוחיות שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכונן לאומדן הסתברות של 75% לפחות.
2. התייחסות לשיעור היוון תזרים מזומנים.
3. קיבוץ - לצורך עקרון הזהירות בענפים שאינם מקובצים (כהגדרתם בחוזר - ענפים סטטיסטיים), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק) בענף. בענפים מקובצים (שאינם סטטיסטיים), ניתן להתייחס לכולם כמקשה אחת.
4. קביעת גובה התחייבויות ביטוחיות בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים לתאריך הדיווח ולסיכונים שטרם חלפו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. שינויים מוצעים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי (המשך)

החברה בוחנת את ההשפעה הכוללת של התיקון על הדוחות הכספיים, יחד עם עמדת הממונה. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה, שכן היישום לראשונה של עמדת הממונה יחול בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2015 ומחייב היערכות ממושכת.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער חליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לששה חודשים שהסתיימו ביום:

30 ביוני, 2015	(0.2)	(0.5)	(3.1)
30 ביוני, 2014	-	(0.2)	(1.0)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

30 ביוני, 2015	1.1	1.1	(5.3)
30 ביוני, 2014	0.5	0.5	(1.4)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014	(0.2)	(0.1)	12.0
------------------------------------	-------	-------	------

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2015					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בראות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
2,436,406	-	-	1,077,471	276,616	1,082,319
353,300	-	-	228,614	58,273	66,413
2,083,106	-	-	848,857	218,343	1,015,906
809,219	(9,183)	58,645	39,803	21,723	698,231
140,717	-	-	-	-	140,717
57,370	(2,987)	7,327	46,770	(1,861)	8,121
7,106	-	7,093	-	-	13
3,097,518	(12,170)	73,065	935,430	238,205	1,862,988
2,395,238	-	-	781,552	38,490	1,575,196
(124,932)	-	-	(163,616)	86,336	(47,652)
2,270,306	-	-	617,936	124,826	1,527,544
471,622	(3,059)	-	217,657	90,102	166,922
191,481	(9,111)	15,118	51,398	26,373	107,703
22,471	-	18,415	1,265	508	2,283
2,955,880	(12,170)	33,533	888,256	241,809	1,804,452
5,160	-	-	2,147	544	2,469
146,798	-	39,532	49,321	(3,060)	61,005
(47,070)	-	3,931	3,065	(9,458)	(44,608)
99,728	-	43,463	52,386	(12,518)	16,397
ליום 30 ביוני, 2015					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
10,278,581	-	-	4,085,137	927,383	5,266,061
20,540,166	-	-	-	55,354	20,484,812

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות (החזרי עמלות)
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2014					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,051,027	270,854	1,037,642	-	-	2,359,523
61,983	57,058	276,238	-	-	395,279
989,044	213,796	761,404	-	-	1,964,244
814,785	11,809	59,759	39,536	(9,313)	916,576
135,160	-	-	-	-	135,160
12,782	6,280	55,749	6,270	(2,511)	78,570
-	-	-	52	-	52
1,951,771	231,885	876,912	45,858	(11,824)	3,094,602
1,648,914	262,757	858,777	-	-	2,770,448
(32,991)	(142,068)	(305,627)	-	-	(480,686)
1,615,923	120,689	553,150	-	-	2,289,762
167,033	84,845	213,625	-	(2,583)	462,920
109,081	24,629	46,206	14,208	(9,241)	184,883
1,401	33	2,046	24,754	-	28,234
1,893,438	230,196	815,027	38,962	(11,824)	2,965,799
4,465	720	832	-	-	6,017
62,798	2,409	62,717	6,896	-	134,820
38,452	5,619	4,737	14,047	-	62,855
101,250	8,028	67,454	20,943	-	197,675
ליום 30 ביוני, 2014					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
5,133,105	948,059	3,946,765	-	-	10,027,929
17,585,538	58,520	-	-	-	17,644,058

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ברוטו

חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין

חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות כלולות

רווח לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי

תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2015

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
562,614	139,031	545,590	-	-	1,247,235
37,812	29,285	119,733	-	-	186,830
524,802	109,746	425,857	-	-	1,060,405
(112,032)	15,418	35,122	39,143	(4,514)	(26,863)
1,708	-	-	-	-	1,708
5,775	2,016	23,188	3,902	(1,579)	33,302
6	-	-	1	-	7
420,259	127,180	484,167	43,046	(6,093)	1,068,559
261,333	(13,449)	379,135	-	-	627,019
(24,624)	6,506	(58,318)	-	-	(76,436)
236,709	(6,943)	320,817	-	-	550,583
85,336	46,118	111,733	-	(1,615)	241,572
55,292	13,335	25,719	7,190	(4,478)	97,058
3,715	927	601	21,637	-	26,880
381,052	53,437	458,870	28,827	(6,093)	916,093
1,593	353	1,186	-	-	3,132
40,800	74,096	26,483	14,219	-	155,598
(51,162)	(10,570)	(23,616)	(25,602)	-	(110,950)
(10,362)	63,526	2,867	(11,383)	-	44,648

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
 ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
 בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2014

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
511,093	137,014	522,925	-	-	1,171,032
28,677	28,690	124,656	-	-	182,023
482,416	108,324	398,269	-	-	989,009
332,165	8,452	38,020	21,668	(4,765)	395,540
47,752	-	-	-	-	47,752
6,534	3,412	24,284	2,998	(1,260)	35,968
-	-	-	52	-	52
868,867	120,188	460,573	24,718	(6,025)	1,468,321
747,616	201,882	513,274	-	-	1,462,772
(16,251)	(138,394)	(213,231)	-	-	(367,876)
731,365	63,488	300,043	-	-	1,094,896
87,724	43,844	111,386	-	(1,296)	241,658
54,848	12,528	22,659	7,357	(4,729)	92,663
1,537	45	956	19,389	-	21,927
875,474	119,905	435,044	26,746	(6,025)	1,451,144
2,649	726	1,339	-	-	4,714
(3,958)	1,009	26,868	(2,028)	-	21,891
6,363	277	(8,384)	(3,815)	-	(5,559)
2,405	1,286	18,484	(5,843)	-	16,332

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ברוטו

חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין

חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,762,482	-	-	2,122,112	554,048	2,086,322
762,536	-	-	531,398	113,045	118,093
3,999,946	-	-	1,590,714	441,003	1,968,229
1,562,772	(18,651)	27,128	139,924	35,900	1,378,471
245,278	-	-	-	-	245,278
141,815	(4,991)	12,790	95,070	10,973	27,973
480	-	471	-	-	9
5,950,291	(23,642)	40,389	1,825,708	487,876	3,619,960
5,317,974	-	-	1,698,485	512,973	3,106,516
(810,469)	-	-	(493,969)	(245,986)	(70,514)
4,507,505	-	-	1,204,516	266,987	3,036,002
918,762	(5,135)	-	437,916	168,242	317,739
388,796	(18,507)	33,663	95,631	50,307	227,702
60,987	-	53,585	3,642	862	2,898
5,876,050	(23,642)	87,248	1,741,705	486,398	3,584,341
34,870	-	-	12,098	4,110	18,662
109,111	-	(46,859)	96,101	5,588	54,281
70,453	-	50,812	(20,309)	7,187	32,763
179,564	-	3,953	75,792	12,775	87,044
ליום 31 בדצמבר, 2014					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
10,192,564	-	-	3,980,018	1,020,876	5,191,670
19,068,296	-	-	-	63,823	19,004,473

פרמיות שהורווחו ברוטו	
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	
פרמיות שהורווחו בשייר	
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	
הכנסות מדמי ניהול	
הכנסות מעמלות	
הכנסות אחרות	
סך כל ההכנסות	
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	
ברוטו	
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין	
חוזי ביטוח	
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה	
בשייר	
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	
הוצאות הנהלה וכלליות	
הוצאות מימון	
סך כל ההוצאות	
חלק ברווחי חברות כלולות	
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה	
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה	
סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2015					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
		בלתי מבוקר			
		אלפי ש"ח			
257,143	502,735	278,692	168,347	1,206,917	פרמיות ברוטו
5,240	35,650	169,502	43,551	253,943	פרמיות ביטוח משנה
251,903	467,085	109,190	124,796	952,974	פרמיות בשייר
(21,231)	(56,142)	(6,483)	(20,261)	(104,117)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
230,672	410,943	102,707	104,535	848,857	פרמיות שהורווחו בשייר
15,534	8,232	5,247	10,790	39,803	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	1,682	41,514	3,574	46,770	הכנסות מעמלות
246,206	420,857	149,468	118,899	935,430	סך כל ההכנסות
174,947	329,732	182,342	94,531	781,552	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(6,166)	(15,489)	(118,326)	(23,635)	(163,616)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
168,781	314,243	64,016	70,896	617,936	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
18,601	101,037	67,179	30,840	217,657	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
11,336	20,479	12,537	7,046	51,398	הוצאות הנהלה וכלליות
246	168	637	214	1,265	הוצאות מימון
198,964	435,927	144,369	108,996	888,256	סך כל ההוצאות
1,248	285	80	534	2,147	חלק ברווחי חברות כלולות
48,490	(14,785)	5,179	10,437	49,321	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
1,311	694	413	647	3,065	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
49,801	(14,091)	5,592	11,084	52,386	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,837,818	569,959	460,041	1,217,319	4,085,137	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2015 (בלתי מבוקר)
1,755,523	527,029	138,556	785,617	3,206,725	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני, 2015 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 74% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
264,306	462,294	289,685	155,820	1,172,105	פרמיות ברוטו
5,062	20,865	171,823	36,090	233,840	פרמיות ביטוח משנה
259,244	441,429	117,862	119,730	938,265	פרמיות בשייר
(27,164)	(107,843)	(17,283)	(24,571)	(176,861)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
232,080	333,586	100,579	95,159	761,404	פרמיות שהורווחו בשייר
27,991	11,161	6,185	14,422	59,759	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	11,301	41,635	2,813	55,749	הכנסות מעמלות
260,071	356,048	148,399	112,394	876,912	סך כל ההכנסות
195,569	282,775	269,388	111,045	858,777	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(1,305)	(52,927)	(219,384)	(32,011)	(305,627)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
194,264	229,848	50,004	79,034	553,150	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
19,065	93,078	72,084	29,398	213,625	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
10,578	17,900	11,562	6,166	46,206	הוצאות הנהלה וכלליות
442	572	687	345	2,046	הוצאות מימון
224,349	341,398	134,337	114,943	815,027	סך כל ההוצאות
502	103	32	195	832	חלק ברווחי חברות כלולות
36,224	14,753	14,094	(2,354)	62,717	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
3,941	(51)	(492)	1,339	4,737	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
40,165	14,702	13,602	(1,015)	67,454	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,764,496	532,992	551,967	1,097,310	3,946,765	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2014 (בלתי מבוקר)
1,680,405	468,781	127,232	687,611	2,964,029	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 30 ביוני, 2014 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2015					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		ואחרים (*)	אחרים (**)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
105,631	215,509	118,931	71,845	511,916	פרמיות ברוטו
2,649	11,540	76,357	22,379	112,925	פרמיות ביטוח משנה
102,982	203,969	42,574	49,466	398,991	פרמיות בשייר
12,419	2,393	7,724	4,330	26,866	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
115,401	206,362	50,298	53,796	425,857	פרמיות שהורווחו בשייר
15,565	6,457	3,708	9,392	35,122	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	1,342	20,008	1,838	23,188	הכנסות מעמלות
130,966	214,161	74,014	65,026	484,167	סך כל ההכנסות
97,888	165,780	72,021	43,446	379,135	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(2,870)	(6,678)	(44,888)	(3,882)	(58,318)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
95,018	159,102	27,133	39,564	320,817	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,501	51,696	34,747	15,789	111,733	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,635	10,261	6,292	3,531	25,719	הוצאות הנהלה וכלליות
116	106	276	103	601	הוצאות מימון
110,270	221,165	68,448	58,987	458,870	סך כל ההוצאות
690	157	44	295	1,186	חלק ברווחי חברות כלולות
21,386	(6,847)	5,610	6,334	26,483	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(15,714)	(1,928)	394	(6,368)	(23,616)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
5,672	(8,775)	6,004	(34)	2,867	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 70% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
108,840	196,191	121,919	65,650	492,600	פרמיות ברוטו
2,544	7,076	76,079	19,265	104,964	פרמיות ביטוח משנה
106,296	189,115	45,840	46,385	387,636	פרמיות בשייר
10,950	(15,539)	5,777	9,445	10,633	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
117,246	173,576	51,617	55,830	398,269	פרמיות שהורווחו בשייר
18,394	6,848	3,604	9,174	38,020	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	6,101	18,668	(485)	24,284	הכנסות מעמלות
135,640	186,525	73,889	64,519	460,573	סך כל ההכנסות
111,251	134,156	212,374	55,493	513,274	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
260	(20,075)	(184,742)	(8,674)	(213,231)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
111,511	114,081	27,632	46,819	300,043	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,687	48,447	37,963	15,289	111,386	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,177	8,658	5,790	3,034	22,659	הוצאות הנהלה וכלליות
205	250	334	167	956	הוצאות מימון
126,580	171,436	71,719	65,309	435,044	סך כל ההוצאות
808	164	52	315	1,339	חלק ברווחי חברות כלולות
9,868	15,253	2,222	(475)	26,868	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(3,989)	(1,630)	(1,001)	(1,764)	(8,384)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
5,879	13,623	1,221	(2,239)	18,484	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
482,219	849,596	548,390	314,848	2,195,053	פרמיות ברוטו
10,167	35,672	333,932	101,459	481,230	פרמיות ביטוח משנה
472,052	813,924	214,458	213,389	1,713,823	פרמיות בשייר
(1,501)	(89,537)	(11,132)	(20,939)	(123,109)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
470,551	724,387	203,326	192,450	1,590,714	פרמיות שהורווחו בשייר
70,051	22,903	12,560	34,410	139,924	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	17,418	72,412	5,240	95,070	הכנסות מעמלות
540,602	764,708	288,298	232,100	1,825,708	סך כל ההכנסות
406,241	588,272	425,198	278,774	1,698,485	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(2,102)	(81,891)	(327,888)	(82,088)	(493,969)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
404,139	506,381	97,310	196,686	1,204,516	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
38,799	196,581	142,315	60,221	437,916	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
21,841	36,941	24,077	12,772	95,631	הוצאות הנהלה וכלליות
754	877	1,417	594	3,642	הוצאות מימון
465,533	740,780	265,119	270,273	1,741,705	סך כל ההוצאות
7,338	1,472	456	2,832	12,098	חלק ברווחי חברות כלולות
82,407	25,400	23,635	(35,341)	96,101	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(13,575)	(1,735)	11	(5,010)	(20,309)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
68,832	23,665	23,646	(40,351)	75,792	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,802,654	493,190	478,375	1,205,799	3,980,018	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2014 (מבוקר)
1,721,898	460,657	120,896	746,947	3,050,398	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2014 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4: - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 30 ביוני		
31 בדצמבר	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
72,152	72,147	73,989	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
6,399,325	6,054,426	6,943,441	נכסי חוב סחירים
3,880,914	3,843,083	4,012,005	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
3,684,180	3,775,215	4,172,071	מניות
3,879,406	3,057,114	4,301,992	השקעות פיננסיות אחרות (**)
17,843,825	16,729,838	19,429,509	סך הכל השקעות פיננסיות
1,288,445	882,391	1,456,438	מזומנים ושווי מזומנים
150,729	122,769	125,100	אחר
19,355,151	17,807,145	21,085,036	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
487,203	480,529	472,268	(*) כולל נכסים שנמדדו לפי עלות מופחתת בהתאם להוראת שעה שפרסם המפקח
561,229	558,567	533,985	השווי ההוגן של הנכסים כאמור

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, גזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 30 ביוני, 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
השקעות פיננסיות:			
6,943,441	75	94,038	6,849,328
נכסי חוב סחירים			
3,539,737	10,480	3,529,257	-
נכסי חוב שאינם סחירים			
4,172,071	41,192	9,846	4,121,033
מניות			
4,301,992	1,069,222	550,820	2,681,950
השקעות פיננסיות אחרות			
18,957,241	1,120,969	4,183,961	13,652,311
סה"כ			

ליום 30 ביוני, 2014				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
השקעות פיננסיות:				
6,054,426	-	4,549	6,049,877	נכסי חוב סחירים
3,362,554	15,155	3,347,399	-	נכסי חוב שאינם סחירים
3,775,215	119,084	-	3,656,131	מניות
3,057,114	994,285	180,318	1,882,511	השקעות פיננסיות אחרות
16,249,309	1,128,524	3,532,266	11,588,519	סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2014			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
השקעות פיננסיות:			
6,399,325	-	198,360	6,200,965
נכסי חוב סחירים			
3,393,711	14,014	3,379,697	-
נכסי חוב שאינם סחירים			
3,684,180	38,671	133,588	3,511,921
מניות			
3,879,406	1,078,686	402,885	2,397,835
השקעות פיננסיות אחרות			
17,356,622	1,131,371	4,114,530	12,110,721
סה"כ			

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
השקעות		נכסי חוב		
סה"כ	פיננסיות	שאינם	נכסי חוב	
	אחרות	מניות	סחירים	סחירים
1,131,371	1,078,686	38,671	14,014	-
(30,644)	(35,086)	2,521	2,554	(633)
80,745	80,745	-	-	-
(55,123)	(55,123)	-	-	-
(1,014)	-	-	(1,014)	-
769	-	-	61	708
(5,135)	-	-	(5,135)	-
1,120,969	1,069,222	41,192	10,480	75
(15,861)	(19,341)	2,521	1,592	(633)

יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
העברות מתוך רמה 3
יתרה ליום 30 ביוני, 2015
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
ליום 30 ביוני, 2015

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,078,540	986,921	82,583	9,036	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
63,113	18,702	36,501	7,910	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
62,828	62,828	-	-	רכישות
(57,172)	(57,172)	-	-	מכירות
(987)	-	-	(987)	פדיונות
730	-	-	730	העברות אל רמה 3
(18,528)	(16,994)	-	(1,534)	העברות מתוך רמה 3
1,128,524	994,285	119,084	15,155	יתרה ליום 30 ביוני, 2014
				סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
70,400	26,757	36,501	7,142	ליום 30 ביוני, 2014

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
1,137,751	1,089,707	39,446	8,598	-	יתרה ליום 1 באפריל, 2015
(27,597)	(30,660)	1,746	1,950	(633)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
37,774	37,774	-	-	-	רכישות
(27,599)	(27,599)	-	-	-	מכירות
(129)	-	-	(129)	-	פדיונות
769	-	-	61	708	העברות אל רמה 3
<u>1,120,969</u>	<u>1,069,222</u>	<u>41,192</u>	<u>10,480</u>	<u>75</u>	יתרה ליום 30 ביוני, 2015
(22,452)	(25,376)	1,746	1,811	(633)	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2015

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,088,914	999,555	81,313	8,046	יתרה ליום 1 באפריל, 2014
39,879	(5,346)	37,771	7,454	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
42,246	42,246	-	-	רכישות
(25,176)	(25,176)	-	-	מכירות
(345)	-	-	(345)	פדיונות
(16,994)	(16,994)	-	-	העברות מתוך רמה 3
1,128,524	994,285	119,084	15,155	יתרה ליום 30 ביוני, 2014
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
39,353	(5,339)	37,771	6,921	ליום 30 ביוני, 2014

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,078,540	986,921	82,583	9,036	יתרה ליום 1 בינואר, 2014
180,359	129,011	51,907	(559)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
125,002	125,002	-	-	רכישות
(167,760)	(146,994)	(20,766)	-	מכירות
(3,141)	-	-	(3,141)	פדיונות
18,189	1,740	59	16,390	העברות אל רמה 3
(99,818)	(16,994)	(75,112)	(7,712)	העברות מתוך רמה 3
1,131,371	1,078,686	38,671	14,014	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
139,044	152,358	(7,912)	(5,402)	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2014

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 30 ביוני, 2015	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,215,282	2,508,612
-----------	-----------

3,304,692	2,985,874
-----------	-----------

6,519,974	5,494,486
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2014	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,096,889	2,432,105
-----------	-----------

3,352,573	2,941,220
-----------	-----------

6,449,462	5,373,325
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2014	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,209,949	2,503,254
-----------	-----------

3,358,906	3,023,835
-----------	-----------

6,568,855	5,527,089
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 ביוני, 2015			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,732,209	33,246	1,129	2,766,584
202,897	-	5,849	208,746
644,822	165,130	142,625	952,577
3,579,928	198,376	149,603	3,927,907

נכסי חוב סחירים	
מניות	
השקעות פיננסיות אחרות	
סה"כ	

ליום 30 ביוני, 2014			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
3,135,279	2,866	-	3,138,145
192,953	-	12,893	205,846
634,708	62,781	137,940	835,429
3,962,940	65,647	150,833	4,179,420

נכסי חוב סחירים	
מניות	
השקעות פיננסיות אחרות	
סה"כ	

ליום 31 בדצמבר, 2014			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,944,193	61,763	-	3,005,956
189,639	-	6,138	195,777
660,715	131,573	144,526	936,814
3,794,547	193,336	150,664	4,138,547

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח				
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
נכסי חוב	מניות	אחרות	סה"כ	
סחירים				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	6,138	144,526	150,664	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
(1,033)	-	615	(418)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח
-	(289)	(5,777)	(6,066)	והפסד
-	-	12,871	12,871	סך ההפסדים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	-	(9,610)	(9,610)	רכישות
-	-	-	-	מכירות
2,162	-	-	2,162	העברות אל רמה 3
1,129	5,849	142,625	149,603	יתרה ליום 30 ביוני, 2015
(1,033)	-	3,946	2,913	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
				מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
				נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני,
				2015

במהלך התקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
בלתי מבוקר			
155,369	142,269	13,100	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
3,103	3,230	(127)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל
1,847	1,927	(80)	אחר
3,184	3,184	-	רכישות
(5,872)	(5,872)	-	מכירות
(6,798)	(6,798)	-	העברות מתוך רמה 3
150,833	137,940	12,893	יתרה ליום 30 ביוני, 2014
			סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
			ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים
2,670	2,797	(127)	נכון ליום 30 ביוני, 2014

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח				
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
נכסי חוב	מניות	אחרות	סה"כ	
סחירים	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
-	7,006	141,042	148,048	יתרה ליום 1 באפריל, 2015
(1,033)	-	108	(925)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח
-	(1,157)	(2,500)	(3,657)	והפסד
-	-	7,362	7,362	סך ההפסדים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	-	(3,387)	(3,387)	רכישות
-	-	-	-	מכירות
2,162	-	-	2,162	העברות אל רמה 3
1,129	5,849	142,625	149,603	יתרה ליום 30 ביוני, 2015
(1,033)	-	510	(523)	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא
				מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין
				נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני,
				2015

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2015, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
13,138	146,075	159,213	יתרה ליום 1 באפריל, 2014
(127)	3,366	3,239	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
(118)	(2,650)	(2,768)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	1,061	1,061	רכישות
-	(3,114)	(3,114)	מכירות
-	(6,798)	(6,798)	העברות מתוך רמה 3
12,893	137,940	150,833	יתרה ליום 30 ביוני, 2014
			סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
			ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים
(127)	2,469	2,342	נכון ליום 30 ביוני, 2014

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
	מבוקר		
155,369	142,269	13,100	יתרה ליום 1 בינואר, 2014
13,165	9,683	3,482	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל
12,420	13,356	(936)	אחר
15,655	15,655	-	רכישות
(39,165)	(29,639)	(9,526)	מכירות
18	-	18	העברות אל רמה 3
(6,798)	(6,798)	-	העברות מתוך רמה 3
150,664	144,526	6,138	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
			סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
			ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים
			נכון ליום 31 בדצמבר, 2014
(738)	1,092	(1,830)	

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום			ליום		
ליום 31 בדצמבר			ליום 30 ביוני		
2014			2015		
שווי הוגן			ערך בספרים		
מבוקר			בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					
927,452	1,017,452	1,115,352	838,015	901,012	1,033,079
305,187	312,723	300,060	278,395	271,055	269,712
11,705	18,869	9,994	5,231	7,867	4,448
1,244,344	1,349,044	1,425,406	1,121,641	1,179,934	1,307,239
191,996	20,485	57,785	191,996	20,485	57,785
1,436,340	1,369,529	1,483,191	1,313,637	1,200,419	1,365,024
756,762	834,971	1,008,833	669,731	712,414	915,570

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

כתבי התחייבויות נדחים (*)
שטרי הון נדחים שהונפקו לחברה האם
פיקדון צובר ריבית

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות
(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני והון שלישוני

לפרטים בדבר הנפקת הון שלישוני מורכב בתקופת הדוח, ראה ביאור 7.ב. להלן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

30 ביוני, 2015				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	57,785	-	57,785	

30 ביוני, 2014				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,941	10,544	-	20,485	

31 בדצמבר, 2014				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,232	182,764	-	191,996	

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה ולקבוע הון אשר לדעתה יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו. החברה הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה והוגשה למפקח בחודש פברואר 2014, ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שהחברה תשאף לשמור עליו, וכי אין ודאות כי החברה תעמוד בהון יעד זה בכל נקודת זמן. נכון לתאריך הדיווח, החברה עומדת בהון היעד שנקבע.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,111,081	2,126,643	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
1,546,456	1,611,259	הון ראשוני בסיסי
271,187	269,712	הון ראשוני מורכב
1,817,643	1,880,971	סך הכל הון ראשוני
408,928	406,964	הון משני מורכב
260,803	259,755	הון משני נחות
669,731	666,719	סך הכל הון משני
-	248,851	הון שלישוני מורכב - ראה סעיף 4 להלן
2,487,374	2,796,541	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
376,293	669,898	עודף לתאריך הדוח (*)
		פעולה הונית לאחר תאריך הדיווח:
-	(43,293)	הון משני נחות שהפך ללא מוכר בהתאם לתקנות ההון
376,293	626,605	עודף בהתחשב בפעולה הונית לאחר תאריך הדיווח
7,904	7,520	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין: (א)
320,809	326,804	פעילות בביטוח כללי
8,683	8,773	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
814,272	839,207	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
3,789	3,964	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
34,061	34,352	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
465,288	432,985	נכסי השקעה ונכסים אחרים
127,412	134,519	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
153,561	154,819	סיכונים תפעוליים
41,848	49,862	ערבויות
2,111,081	2,126,643	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. Solvency II

בחודש אפריל 2015 פרסם הפיקוח מכתב והנחיות בקשר לתרגיל IQIS4 שיבוצע על הדוחות הכספיים לשנת 2014. במכתב צויין כי התרגיל מבטא את החלטת הפיקוח בנוגע להתאמות הנדרשות לשוק הישראלי והן יובאו לביטוי בהנחיות החדשות. כמו כן, בכוונת המפקח להורות על ביצוע תרגיל נוסף בגין שנת 2015.

בחודש יולי 2015 פרסם המפקח מכתב למנהלי חברות הביטוח בדבר הוראות מעבר ליישום Solvency II, המבוססות על הדירקטיבה שעיקרן:

- מבטח שאינו עומד בדרישות ההון בשנה הראשונה ליישום הדירקטיבה, יידרש לנקוט באמצעים הנדרשים על מנת לכסות את החוסר בהון או להקטין את פרופיל הסיכון על מנת להבטיח עמידה בדרישות ההון עד 31 בדצמבר, 2018.
 - דרישת הון מוקטנת על חלק מהמניות המוחזקות על ידי מבטח ביום 31 בדצמבר, 2016, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך שבע שנים עד שתגיע לשיעורה המלא.
- יודגש כי למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך דרישות ההון המשתקפות ממנו עשויות להיות גבוהות יותר ביחס להון הקיים וכן להשפיע על שיקולי ההשקעה בנכסים הנובעים מחוזים שאינם תלויי תשואה (כספי הנוסטרו).
- יצויין כי, טרם גובשו כללים לגבי מתכונת התאמת ההון אם וככל שיידרש.
- לא ניתן בשלב זה להעריך את ההתאמות במודל שייערכו על ידי האוצר לשם התאמתו לשוק הישראלי, ואת הדרישות שייגזרו מסביבת הריבית ושוק ההון שיחולו בעת יישום המודל.
- החברה עוקבת אחר ההתפתחויות על מנת להיערך למסגרת החדשה ככל שתקבע.

4. ביום 30 ביוני, 2015 השלימה החברה, באמצעות חברה בת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, גיוס חוב בסך של כ- 252 מיליוני ש"ח, בדרך של הנפקה לציבור של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ד'). תמורת ההנפקה הוכרה על ידי המפקח כהון שלישוני מורכב של החברה. ראה גם ביאור 7.ב.

באור 6: - התחייבויות תלויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד החברה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות ייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של אישור תביעה כייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי החברה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברה ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו- "שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף ב' ס"ק 2, 4, 6, 8-9, 11-19, סעיף ג' ס"ק 1-3 וסעיף ד' ס"ק 1-2 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף ב' ס"ק 1, 3, 5, 7 ו- 10 להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	11/2005 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה.	פרשנות נספח. פוליסות ביטוח חיים, המתייחסות לכיסוי ביטוחי בגין "נכות תאונתית". הטענה המרכזית הינה: החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח. עילות התביעה: הפרת הסכם הביטוח וחובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה. סעדים מבוקשים: השלמת תגמולי הביטוח ששולמו לסכום שטוען לו התובע; תקופת ההתיישנות; שלילת סעד של ריבית מיוחדת ושיעור הגמול.	כל המבוטחים בפוליסה נכות תאונתית שנרכשה מהנתבעות, אשר במועד הגשת הבקשה לאישור טרם חלפו שלוש שנים ממועד קרות להם מקרה הביטוח, אך למעט מבוטחים כאמור אשר חתמו על הסכם פשרה ו/או כתב ויתור המתייחס במפורש לתובענה זו או ניהלו הליך משפטי וניתן בעניינם פסק דין.	התובענה אושרה כייצוגית. ביום 27 בפברואר, 2014, החליט ביהמ"ש המחוזי כי על הנתבעות לשלם הפרשי תגמולי ביטוח בהתאם למכפלת סכום הביטוח המלא הנקוב בפוליסה בשיעור הנכות החלקית והצמיתה שנקבעה לכל מבוטח שאירע לו מקרה ביטוח, כאמור. ביום 1 במאי, 2014, הגישו התובעים ערעור לבית משפט העליון בנושאים העיקריים הבאים: תקופת ההתיישנות; שלילת סעד של ריבית מיוחדת ושיעור הגמול ושכר הטרחה שנקבע לתובעים הייצוגיים ולבאי כוחם. טרם ניתן פסק דין בערעור.	---
2.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושללא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות", בנסיבות ובסכום החורים מהוראות הדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 1 בינואר, 2014 הגיש המפקח את עמדתו התומכת בעיקרה בעמדת המשיבות. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	2.3 כ- מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו לחברה כ- 229 מיליון ש"ח.

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	04/2008 ב"ד לעבודה י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפליה לרעה לכאורה של נשים במסגרת פוליסות "ביטוחי מנהלים" וזאת על ידי הענקת גמלא חודשית נמוכה לנשים מבוטחות, בהגיען לגיל פרישה, מזו שמקבל מבוטח זכר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר אך גביית פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שנגבה מהגברים, על אף ששיעורי התמותה הנמוכים יותר של נשים. עילות תביעה: הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה. סעדים מבוקשים: קביעה כי: (א) ההפליה בה נהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; (ב) 1) השוואת מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. או 2) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של חברי הקבוצה המיוצגת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה.	כלל הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים.	ביום 17 באוגוסט, 2014, החליט ביה"ד האזורי לעבודה לאשר את התובענה כייצוגית ואת הקבוצה, תוך החלטה גם על נשים שאינן עובדות אך ברשותן פוליסת ביטוח בתקופה הרלוונטית. ביום 3 בדצמבר 2014, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר קבע כי הערעור מצריך תשובה מצד המשיבות, ובתוך כך הורה לתובעת להגיש תשובה. ביום 1 באפריל 2015, הגישו המשיבות תגובה לבקשת רשות הערעור. ביום 16 באפריל 2015, קבע בית הדין הארצי, כי יש מקום ליתן רשות ערעור ולקיים דיון בפני מותב.	מאות מיליוני ש"ח.
4.	08/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה ואח'.	אי תשלום שיפוי למבוטחי המשיבה בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה, תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986. עילות תביעה: הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: השבת תגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון.	כל מבוטח אשר קיבל מהחברה החל מיום 1 באפריל, 2004, תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה ולא קיבלו את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 2 ביולי, 2012 נחתם והוגש לאישור בית המשפט, הסדר פשרה בין התובע הייצוגי לבין המשיבות. ביום 22 בדצמבר, 2014 החליט ביהמ"ש לאשר את הסדר הפשרה, אם וככל שהצדדים יסכימו למספר תיקונים, וזאת בהודעה שיגישו לבית המשפט. בדיון שהתקיים בחודש פברואר 2014, העלו המשיבות טענות שונות לגבי התיקונים שהציע בית המשפט בהחלטה האמורה. ביום 20 באפריל 2015, התקבלה עמדת המפקחת על הביטוח בקשר עם טענות הנתבעות. הצדדים התבקשו להודיע האם לאור האמור בעמדת היועמ"ש, ניתן להעביר לבודק את המשך בדיקת הפשרה.	כ-23 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.					ביום 3 במאי, 2015, הודיעו הצדדים לבית המשפט כי אינם מתנגדים להמשך הבדיקה בידי הבודק. בית המשפט קיבל את ההודעה וקבע כי על הצדדים לעדכנו בדבר התקדמות הבדיקה ו/או תוצאותיה.	
5.	04/2009 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה.	הטענה בתובענה היא שבפוליסת ביטוח בריאות בהן המבוטח בחר שלא לתבוע את הפוליסה ולקבל את מחצית ערכו של "טופס 17" הנתבעת עורכת חישוב של תגמולי הביטוח, באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה. עילות התביעה: הטעיה והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. סעדים מבוקשים: השבת תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה וצו המחייב את הנתבעת לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.	כלל המבוטחים בביטוח בריאות שעברו ניתוח אלקטיבי שבעלויותיו נשאה קופת החולים בה הם חברים, ולא הנתבעת.	ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בעילה של הפרת חוזה. ביום 4 בפברואר, 2013 החליט ביהמ"ש העליון לדחות את בקשת רשות הערעור שהגישה הנתבעת על החלטת האישור, תוך שהוא מצייין כי לחברה שמורות כל טענותיה, היה ויוגש ערעור על פסק הדין הסופי. ביום 4 באפריל, 2013, הוגש כתב תביעה מתוקן ע"י התובעת, בהמשך לכך, הגישה החברה כתב הגנה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	סכום העולה על 10 מיליון ש"ח.
6.	04/2010 מחוזי - מרכז	המועצה הישראלית לצרונות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה כלפי הנתבעות הינה הפרה לכאורה של החובות המוטלות על המשיבות לאיתור בעלי זכויות (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), אי איתור בעלי זכויות, אי העברת כספים, בהגיע המועד לכך לידי האפוטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. עילות תביעה: הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: מתן צווים מתאימים שיחייבו את המשיבות לקיים את הוראות המפקח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה.	כל בעלי הזכויות הנכסים המצויים בידי המשיבות, באחריותן או בשליטתן, ואשר המשיבות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה לא כומת. ייצוגית, ומצויה בהליך גישור.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
7.	04/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה העיקרית בתובענה הינה שבעת ביטול הביטוח, מכל סיבה שהיא, המשיבות גובות פרמיות עודפות שלא כדין ממבוטחים. כמו כן, לפי הטענה בעת ביצוע החזר פרמיה של החלק היחסי שנגבה ביתר, ההחזר מבוצע בערכים נומינליים. עילות תביעה: הפרות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, חוסר תום לב, הטעיה, מצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין המשיבות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח.	ביום 23 ביוני, 2015, אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית לגבי חלק מהעילות והסעדים שנתבקשו.	כ-225 מיליון ש"ח לכלל המשיבות.
8.	08/2010 מחוזי - ת"א	מבוטחת בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה והחברה האם.	טענת המבקשת הינה הפחתה, שלא כדין של כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של המשיבה, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו לחברה. עילות התביעה: הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב.	כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה החברה, אשר, לפי הטענה, הופחתו, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו בחברה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 20 ביוני, 2012 החליט בית המשפט המחוזי להעביר את הדיון בתביעה ובבקשה לאישורה כייצוגית לבית הדין האזורי לעבודה (ת"א).	כ-110 מיליון ש"ח.
					ביום 9 ביוני, 2015, דחה ביהמ"ש את הבקשה לאישור כתובענה כייצוגית. בפסק הדין נקבע, כי לא הונחה כל תשתית ראייתית לפעולה שיטתית ולפרקטיקה של "העלמת" הפקדות, כפי שנטען ע"י התובעת. ביום 1 ביולי 2015, הגישה התובעת ערעור על פסק הדין לבית הדין הארצי לעבודה.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
9.	04/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית כספים, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, המהווים לטענת התובעים שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". עילות תביעה: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על הביטוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; תנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים מבוקשים: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה; מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של המשיבות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים".	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 19 בנובמבר, 2012, הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בתיק תוך פירוט עמדתו בנוגע לגביית "גורם פוליסה". בחודש מאי 2014 הגיש המפקח באמצעות היועץ המשפטי לממשלה עמדה נוספת מטעמו לבית המשפט ובהמשך לדיון שהתקיים בחודש ספטמבר 2014, בו נדונה, בין היתר, שאלת השפעה אפשרית של אישור התובענה על יציבות המשיבות. התובענה מצויה בהליך גישור. ביום 22 במרס 2015, התקיים דיון במהלכו התבקשו היועץ המשפטי לממשלה והמפקח על הביטוח להביע עמדתם בקשר להצעת המגשרים להסכם גישור. ביום 10 ביוני 2015, הוגש הסדר פשרה על ידי הצדדים, לאישור בית המשפט. ביום 11 ביוני, 2015 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסדר הפשרה ועל קבלת התייחסות היועץ המשפטי לממשלה להסדר.	סך של כ- 253 מיליוני ש"ח מתוך סך כולל של כ-2.3 מיליארד המיוחס לכלל המשיבות.
10.	06/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	עיכוב תשלום תגמולי ביטוח, בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: תשלום הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	כל מי ששולמו לו תגמולי ביטוח שלוש שנים לפני מועד הגשת התובענה הנ"ל לאחר עיכוב מחמת עיקול ושולמו בערך נומינלי ללא הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית, תוך שהוא קובע כי יש להגביל את הקבוצה הרלבנטית לתובענה כך שתתייחס רק לזכאים שעילת תביעתם קמה שלוש שנים לפני מועד הגשת התובענה כנ"ל. עילות התביעה בגינן אושרה התובענה היא זכותם של חברי הקבוצה לקבלת הפרשי הצמדה וריבית המייצגים את טובת ההנאה שהפיקו הנתבעות בתקופת העיכוב בשל העיקול. בהמשך להודעת ב"כ התובע הייצוגי הופסקו הליכי הגישור ובית המשפט הורה על הגשת כתב הגנה וכתב תשובה על ידי הצדדים. התובענה מצויה בשלב ההוכחות.	כ- 43 מיליון ש"ח מתוך סך כולל של כ- 350 מיליון ש"ח, המיוחס לכלל הנתבעות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
11.	12/2012 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	טענה להפליה בשל כך שהמשיבות מסווגות, לכאורה בניגוד להוראות הדין, כלי רכב מסוג הפנאי-שטח והמיני-וואנים אשר יוצרו עד שנת 2007 ("כלי הרכב"), מועד כניסתה לתוקף של הרפורמה בענף רישוי הרכב, כרכבים מסחריים מסוג N-1 ולא כרכבים פרטיים מסוג M-1. בנוסף נטען, כי ביחס לרכבים שייצרו לאחר כניסת הרפורמה לתוקף, כלומר החל משנת 2008 ואילך, שינו המשיבות את התנהלותן וכלי רכב אלו מבוטחים על ידן ככלי רכב פרטיים. עילות תביעה: עילת ההשבה; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חובות חקוקות לפי חוק הפיקוח על הביטוח וחוזר ביטוח בעניין נושא התובענה דנן; חוסר תום לב ואי גילוי נאות; הטעיה; דוקטרינת הציפיות הסבירות; עוולת הרשלנות הכללית; התנהלות קרטליסטית. סעדים מבוקשים: להצהיר כי הסכומים שנגבו מחברי הקבוצה בגין פוליסות ביטוח בהן סווגו רכבים פרטיים כרכבים מסחריים נגבו שלא כדין ולהורות לנתבעות להשיבם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית; מתן כל סעד אחר כפי שנראה לבית המשפט לנכון לעשות בנסיבות העניין; ותשלום גמול למבקשים בשיעור של 5% מסכום ההשבה ושכר טרחה לבאי כוחם בשיעור של 15% מהסכום האמור.	מבוטחים אשר התקשרו בחוזה לביטוח רכב בביטוח חובה ו/או רכוש, מיום 9 בינואר, 2007, אשר ברישיון הרכב שברשותם ו/או היה ברשותם במועד הרלוונטי, מופיע הסיווג M-1, ואשר נגבתה מהם פרמיית ביטוח בהתאם לסיווג רכבם ככלי רכב מסחרי.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תשובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ- 72 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
12.	09/2013 מחוזי - מרכז	מבוטחת בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	טענה לגבייה עודפת של דמי ביטוח חובה לרכב ע"י המשיבות, לאור חישוב גילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב נכון למועד כריתת חוזה הביטוח ולא באופן יחסי לתקופת הביטוח, כך שהחל מיום הולדתו של הנהג הצעיר, ייגבה תעריף יחסי מופחת. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, חוסר תום לב ורשלנות. סעדים מבוקשים: השבת סכומים שנגבו לפי הטענה ביתר ושלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, צו המורה על הפסקת התנהלות זו וצו המורה על תיקון מערכות המחשב של המשיבות כך שדמי הביטוח יחושבו אוטומטית יחסית לגילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג ברכב דרך קבע.	כל מי שהתקשר עם המשיבות בחוזה ביטוח חובה לרכב, ושילם דמי ביטוח ביתר כתוצאה מחישוב גילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב נכון למועד כריתת חוזה הביטוח ולא באופן יחסי לתקופת הביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב ההוכחות.	כ-28 מיליון ש"ח.
13.	10/2013 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	טענה בדבר עדכון פרמיות הביטוח במהלך חיי הפוליסה עקב שינוי גיל המבוטח במועד מוקדם מדי וכן בדבר קביעה בפוליסה של מדד בסיס בהתאם ליום הראשון בחודש בו ביקש המבוטח להתקבל לתכנית ביטוח ולא במועד בו התקבל לתכנית בפועל. עילות תביעה: הפרה של הוראות הדין ובכלל זה הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו וכן חוזרי המפקח; חוסר תום לב; הפרת ההסכמים עם המבוטחים; התעשרות שלא כדין על חשבונם. סעדים מבוקשים: החזר סכומי הפרמיות העודפים שנגבו, לטענת המבקשים שלא כדין, וכן צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שצורף על ידי המשיבות או מי מהן לתכניות ביטוח אשר בה מועד עדכון הפרמיה הינו מועד מוקדם מן המועד בו הייתה אמורה הפרמיה להתעדכן ו/או שבה נקבע מדד בסיס נמוך מזה שהיה אמור להיות מדד הבסיס.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב ההוכחות.	כ-35 מיליוני ש"ח מתוך סך של כ-399 מיליון ש"ח המיוחס לכלל המשיבות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
14.	12/2013 מחוזי - י-ם	מבוטחים בביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפלייה ופגיעה בכבוד ובזכות לשוויון לאור סירוב המשיבות לבטח לקוחות בעלי מוגבלויות בביטוחי פרט, בניגוד, לכאורה, להוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 ("חוק השוויון"). עילות תביעה: הפרת חוק השוויון, חוק החוזים (חלק כללי), התשמ"א-1981, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חוסר תום לב, אפליה ופגיעה בזכות לשוויון. סעדים מבוקשים: פיצוי של חברי הקבוצה הרלוונטיים בסכום הנזק; לקבוע ולהצהיר כי - המשיבות פעלו בניגוד לסימן ח' לחוק השוויון, פגעו בכבודם של המבקשים וחברי הקבוצה בניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, והפרו את חובת תום הלב במו"מ; לחייב את המשיבות להציג נוהל בכל הנוגע לסירוב הענקת ביטוח לבעלי מוגבלויות; להעניק כיסוי רטרואקטיבי לחברי הקבוצה, לאחר הליך חיתומי.	כל תושבי מדינת ישראל, הלקים במגבלה כלשהי, על פי ההגדרה בחוק השוויון, בין אם פיזית ובין אם נפשית, ובין אם פנו למשיבות בבקשה לבטחם ונדחו, ובין אם לאו, משום שידעו כי אין סיכוי שהמשיבות יסכימו לצרפם לביטוחים אלו עקב מוגבלותם, וזאת החל מכניסתו לתוקף של סימן ח' לחוק השוויון, בשנת 2005.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם השיבה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ-230 מיליון ש"ח, לכלל המשיבות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
15.	04/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה.	גביית דמי ביטוח ביתר ושלא כדין בגין הצמדה לא סימטרית של דמי הביטוח למדד, רק בעליית המדד ולא כאשר המדד יורד מתחת למדד הבסיס. עוד נטען, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת החברה בפוליסות. עילות תביעה: הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו- 39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת הוראות המפקח, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סעדים מבוקשים: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת המשיבה על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים.	כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוחו על ידי החברה בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו לחברה בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שהחברה הפחיתה את תשלום דמי הביטוח מדדים שליליים, כאשר המדד היה נמוך ממדד הבסיס בפוליסה.	כ- 31 מיליון ש"ח.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
16.	06/2014 מחוזי - י-ם	מבוטח בביטוח חיים למשכנתא נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית תשלומי פרמיה עודפים, כביכול, בפוליסות לביטוח חיים המונפקות לצורך ביטוח משכנתא, באמצעות קביעת סכומי ביטוח שהינם גבוהים מסכום ההלוואה בבנק המלווה וזאת תוך התעלמות, בין היתר, ממסלולי המשכנתא השונים בעלי הריביות השונות. עילות תביעה: רשלנות והפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968; הפרת סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981; הפרת חובת תום הלב וכן התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: (א) השבה של הפרשי הפרמיות (לפי הטענה) בין הפרמיות אותן היו אמורים לשלם, בהתאם ליתרת הלוואה בבנק המלווה, לפרמיות ששולמו בפועל, בתוספת פיצוי בגין עוגמת נפש; (ב) להורות למשיבות לשנות את אופן פעולתן, כך שתחשיב סכום הביטוח, וכנגזרת - סכום הפרמיה, יתבסס על נתונים מדויקים של הלווים, ויעודכן באופן יזום על ידי המשיבות מידי חצי שנה, לפחות; (ג) להורות לנתבעות למסור למבוטחים מידע מפורט בדבר אופן חישוב סכום הביטוח והפרמיה, לרבות אפשרות עדכון אודות גובה יתרת הלוואה על ידי הלווים.	כל מי שהיה או הינו מבוטח של אחת או יותר מן המשיבות, בפוליסת ביטוח חיים לצורך ביטוח הלוואת משכנתא אותה נטלו באחד הבנקים למשכנתאות בישראל, ואשר כתוצאה מההתנהלות המתוארת לעיל, סכום הביטוח ממנו נגזרות פרמיות הביטוח שנדרשו לשלם, בשבע השנים האחרונות, עלה על יתרת ההלוואה בבנק.	כ-114 מיליון ש"ח.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
17.	01/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת תאונות אישיות וביטוח חיים	אי תשלום תגמולי ביטוח למבוטחים, בפוליסות תאונות אישיות ובפוליסות ביטוח חיים הכוללות נספח "נכות מתאונה", מקום בו נגרמה למבוטחים נכות צמיתה כתוצאה מתאונה, לרבות ובמיוחד מסוג צלקת אסתטית ואשר המשיבה מוצאת אותה כנכות בלתי תפקודית. עילות תביעה: הפרת חוזי הביטוח והפוליסות, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והטעיה. סעדים מבוקשים: קביעה כי יש לשלם לחברי הקבוצה תגמולי ביטוח, בהתאם לאחוז הנכות שנקבע להם על ידי המוסד לביטוח לאומי, גם בגין פגיעות אסתטית כאמור.	מבוטחים בפוליסת תאונות אישיות וביטוח חיים: נספח נכות מתאונה, אצל החברה, שנפגעו בתאונה ואשר נקבעה להם בגינה נכות לצמיתות בעטיה של פגיעה, אשר החברה מגדירה כבלתי תפקודית.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת. מוערך במיליוני ש"ח.
18.	01/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה.	תשלום תגמולי ביטוח נמוכים מהסכום שלכאורה נדרש לשלם בפוליסות מסוג "עלומים" ו-"עלומים פלוס" ע"י המשיבה, וזאת מאחר ולכאורה, יש לפרש את פסקת המענק באופן שהמבוטח זכאי לקבל את המענק בהגיעו לגיל 21, ללא קשר לערכי הפדיון המגיעים לו, על פי תנאי הפוליסה. עילות תביעה: הטעיה, הצגת מצגי שווא, חוסר תום לב, עשיית עושר, הפרת הוראות הפוליסה, קיומו של תנאי מקפח בחוזה אחיד והפרת חובה חקוקה, לרבות הפרה של הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. סעדים מבוקשים: תשלום פיצוי/השבה לחברי הקבוצה, בשווי המענקים שלא הוענקו על ידי המשיבה למבוטחים, שלא כדין, לכאורה; מתן פס"ד הצהרתי בדבר פרשנותה של "פסקת המענק" וכן צו עשה המורה לנתבעת לשנות את הדרך בה היא נוהגת בכל הקשור לאי הענקת המענק, לכאורה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח בפוליסות ביטוח חיים מסוג "עלומים" או "עלומים פלוס" או כל פוליסה הכוללת פסקת מענק דוגמת הפוליסות האמורות, בין אם הגיע לגיל 21 ובין אם לאו.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. כ-130 מיליון ש"ח.	החברה הגישה תגובתה לבקשה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
19.	07/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה.	תשלום מופחת, לכאורה, של תגמולי ביטוח בפוליסות מסוג "נכות מתאונה" על בסיס נכות פחותה מזו שנקבעה לתובעים והוסכם עליה בפוליסה, וזאת, כפי הנטען על ידי ביצוע חישוב המושתת על אחוז נכות מותאם, השווה לשיעור הנכות כשהוא מוכפל בשיעור הנכות המוחלטת המופיעה בפוליסה ומחולק באחוז הנכות שנקבע לפי תקנות המוסד לביטוח לאומי, ביחס לאיברים שלפי הטענה, לא ניתן היה לבצע לגביהם התאמה, כאמור. עילות התביעה: התנהלות בניגוד לחוק החוזים, (חלק כללי), התשל"ג-1973, לרבות הפרת החובה לנהוג בתום לב במו"מ לקראת חוזה ובעת קיום חוזה, הטעיה והפרת חובת הגילוי. הפרה של חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרת חובות האמון של מבטח כלפי מבוטחיו. הפרה חובה חקוקה וכן עשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: תשלום של מלוא תגמולי ביטוח בהתאם למכפלת הנכות החלקית והצמיתה בסכום הביטוח ובניכוי תגמולי הביטוח ששולמו לחברי הקבוצה. חיוב החברה בשכר טרחת עורך דין, ומתן כל סעד נוסף כפי שבית המשפט ימצא לנכון, בנסיבות העניין.	כל מי שהיה או הינו מבוטח, בפוליסת נכות מתאונה הכוללת את הגדרת הנכות המפורטת בבקשה, ואשר כתוצאה מההתנהלות קיבל ו/או יקבל תגמולי ביטוח מופחתים בתקופה של שלוש השנים האחרונות ועד למועד פסק הדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	כ-50 מיליון ש"ח

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	4/2006 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גבייה ביתר של דמי ביטוח בפוליסות אבדן כושר עבודה בגין שלושת החודשים האחרונים לתקופת הביטוח ("תקופת ההמתנה" האחרונה בפוליסה) אשר בגינה, לכאורה לא ניתן כיסוי ביטוחי.	התובענה אושרה כייצוגית. בית המשפט התיר לנתבעות להגיש תצהיר משלים נוסף. התובענה מצויה בשלב ההוכחות.	5.4 מיליון ש"ח.
2.	03/2014 מחוזי-מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גבייה ביתר של פרמיית ביטוח חובה לרכב לתקופה של שנה שלמה, גם כאשר תעודת הביטוח משולמת על ידי המבוטח במועד המאוחר מהתאריך הנקוב בתעודת הביטוח, ונכנסת לתוקף רק במועד התשלום.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. בחודש ינואר 2015, הוגשה לבית המשפט עמדת הפיקוח התומכת בעיקרה בעמדת המשיבות. התובענה מצויה בשלב הסיכומים	4.35 מיליון ש"ח.
3.	03/2015 השלום - ראשל"צ	מבוטח בפוליסת תאונות אישיות נ' החברה	עניינה של התובענה, בין היתר, בטענות כי החברה דוחה תביעות לקוחותיה להחזר כספי בעבור הוצאותיהם הרפואיות, בטענה כי הינם מכוסים על ידי חוק בריאות ממלכתי, וזאת בניגוד לתקנות הספורט (ביטוח) התשנ"ה - 1994 ובניגוד לפוליסה הכפופה להן, וכי היא מעניקה לפוליסה מטעמה, בכל הקשור להוצאות רפואיות, פרשנות מגמתית, לא הגיונית ו/או סבירה, מוטעית מיסודה ומקפחת.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 5 באוגוסט, 2015, הוגשה לבית משפט השלום בראשון לציון, בקשה בהסכמה להסתלקות מהתובענה ומבקשת האישור. בקשת ההסתלקות כפופה לאישור בית המשפט.	2.5 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)
ד. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	02/2014 08/04/2014 מחוזי - ת"א	חברי קופ"ח כללית ומכבי נ' קופות החולים, החברה, חברות ביטוח נוספות.	אי מימוש זכות ההשתתפות העומדת לקופות החולים, לכאורה, מכוח הדין כלפי חברות הביטוח לצורך כיסוי ההוצאות ששולמו על ידה בתוכניות שירותי הבריאות הנוספים (השב"ן) ביחס למקרים בהם קיימת חפיפה בחבות בינן לבין חברות הביטוח במסגרת פוליסות ביטוח בריאות הנמכרות על ידן. עיקר החפיפה הנטענת הינה בתחום הניתוחים (בחירת מנתח ועלויות נלוות) ובתחום הייעוץ הרפואי. עוד נטען כי חברות הביטוח מתמרצות, לכאורה, את המבוטחים להפעיל את תוכניות השב"ן בקופות החולים באמצעות גמול כספי על מנת להימנע כביכול מלספוג את התממשות הסיכון של האירוע הביטוחי תוך גלגול הסיכון לכאורה לקופות החולים ובראשן הכללית. עילת התביעה: התעשרות שלא כדין. הסעד המבוקש: מימוש זכות ההשתתפות של קופות החולים כלפי חברות הביטוח על ידי חיוב כל אחת מחברות הביטוח לשלם להן לפחות מחצית מהתשלומים שנשאה בהן לצורך כיסוי ההוצאות ששולמו על ידה בתוכניות השב"ן ברכיב הניתוחים ובחירת מנתח בישראל והן ברכיב הייעוץ הרפואי בשבע השנים שקדמו להגשת הבקשה, וזאת במקרים בהם למבוטחי הקופות קיים ביטוח בריאות מסחרי בגין רכיבים אלה.	החברה הגישה תגובתה לבקשה. המבקשים הגישו את תשובתם לתשובות המשיבות לבקשה לגילוי מסמכים. ביום 19 באפריל, 2015 הגישו המבקשים את תגובתם לתשובת החברה לבקשת האישור. ביום 14 במאי 2015 נערך דיון בטענתן המקדמית של קופות החולים וחברות הביטוח באשר לשאלת מעמדם של המבקשים בהגשת בקשת האישור ביום 11 ביוני, 2015, קבע בית המשפט כי חבר באגודה עותמנית רשאי להגיש בקשה לאישור תובענה נגזרת בשם האגודה.	3.5 מיליארד ש"ח, ביחס לכללית. 1.7 מיליארד ש"ח, ביחס למכבי.
2.	11/2012 המוסד הישראלי לבוררות עסקית 11/2014 מחוזי - ת"א	סוכן נ' החברה	שינוי שיטת עבודה ע"י הנתבעת בשנת 2005 במה שכונה לטענת התובע "מיזם משותף" לו ולחברה לטענת התובע השינוי בשיטת העבודה היווה פגיעה משמעותית בבסיס ההסכמה להפעלת המיזם. שינוי שיטת העבודה, גרמה, לכאורה, לקריסתו של המיזם וכתוצאה מכך נגרמו לטענת התובע, נזקים.	בחודש אוגוסט 2014, התקבל פסק הבורר אשר קיבל חלק מטענות הסוכן, ולאחר קיזוז חלק מתביעת החברה בגינה החלה בהליכי גבייה, קבע כי עליה לשלם לסוכן סך של כ- 7 מיליוני ש"ח בתוספת הוצאות משפט. בחודש נובמבר 2014, הגישה החברה בקשה לבית המשפט המחוזי בת"א, לביטול פסק הבורר. ההליך מצוי בשלב הסיכומים וממתין לקבלת פסק דין. ביום 11 ביוני, 2015, ניתן פסק דין אשר קיבל את בקשת החברה לביטול פסק הבוררות. ביום 12 ביולי, 2015 הגישו המשיבים לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על פסק הדין האמור.	כ- 22 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענה שנסתיימה:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	08/2012	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	טענת המבקש הינה גביית דמי ניהול עודפים בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, שהונפקו החל מתחילת שנת 2004 הן לעצמאיים ולשכירים והן לפרטיים. עילות תביעה: הפרה של הוראות הדין, בעיקר חוק הפיקוח על הביטוח ותקנותיו והוראות חוק חוזים אחידים; הטעייה; הפרת חובה חקוקה; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט; וכן הפרת הסכם. הסעדים המבוקשים: החזר דמי ניהול שנגבו שלא כדין וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	ביום 2 ביולי, 2015, אישר ביהמ"ש את בקשת ההסתלקות שהגישו הצדדים והורה על מחיקת התביעות האישיות, ובכך באה התובענה לידי סיום.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד החברה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע	כמות תביעות	
אלפי ש"ח		
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
58,400	3	צוין סכום המתייחס לקבוצה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	2	לא צוין סכום התביעה
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
1,081,850	13	צוין סכום המתייחס לקבוצה
455,000	2	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	2	לא צוין סכום התביעה
5,222,000	2	תביעות מהותיות אחרות (*)

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 28 מיליוני ש"ח.

(*) ראה סעיף ד' לעיל.

בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין המבוטחים ו/או צדדים שלישיים לחוזי הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. על כן בתחומים אלו בקבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזי הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות המאופיינים כאמור באורך חיים ממושך וכפופים לשינויים רגולטוריים ואחרים, תכופים ומורכבים, לשינויים ותוספות לנוסח המוצרים ולשינויים רבים אחרים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי המבוטחים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות למרכיב החיסכון. מורכבות ושינויים אילו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ושיעורן, לרכיבי המוצר השונים, לאופן שיוך הכספים למבוטחים ו/או למרכיבים השונים של המוצרים, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם. מורכבות זו מועצמת לאור ריבוי הגורמים המעורבים בניהול המוצרים ותפעולם ולעתים תוך מתן הנחיות סותרות מצדם או מטעמם.

החברה עוסקת באופן שוטף בלימוד, איתור, ניטור וטיפול בסוגיות העולות עקב המורכבויות האמורות, לרבות אגב פניות ציבור, מעסיקים ויועצים פנסיוניים, ישירות או באמצעות המפקח, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי מוצרים ו/או לקוחות. כמו-כן, ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפרסם המפקח בחודש נובמבר 2012 (מס' 9-16-2012) ואשר עניינו חובת גוף מוסדי לבצע פעולות טיוב שונות ביחס לנתונים וזכויות הלקוחות, החברה פועלת לביצוע הליך יסודי של בדיקה וטיוב של הנתונים במערכות התפעוליות והמיכניות בתחום החיסכון ארוך הטווח להשגת יעדי החוזר. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ועלות הליכי הטיפול והטיוב האמורים ואת ההשלכות האפשריות שלהן, לרבות בגין מוצרים שנמכרו בעבר. כמו-כן, לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. בחודש אפריל 2015, התקיימה פגישה בין הנהלת החברה, לבין חברי הוועד של ההתאגדות העצמאית של עובדי החברה ("הנציגות"), בה הוצג תקנון ההתאגדות ורשימה עדכנית של למעלה משליש מעובדי החברה שהצטרפו להתאגדות כארגון יציג כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז 1957. יצוין, כי הנהלת החברה מנהלת משא ומתן עם הנציגות, כמתחייב על פי דין ובכפוף לו. בהמשך לאמור, ביום 18 במאי, 2015, הגישה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ("ההסתדרות") נגד החברה ונגד הנציגות, בקשה דחופה לביה"ד האזורי לעבודה בת"א, על מנת למנוע את המשך הפגיעה (הנטענת על ידה) בזכות ההתארגנות של עובדי החברה ואת הפגיעה במהלכי ההתארגנות של העובדים במסגרת ההסתדרות, ושלא באמצעות הנציגות.

ב. ביום 28 במאי, 2015, פרסמה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון), חברה בת של החברה, תשקיף מדף. פעילותה היחידה של מנורה גיוס הון, הינה גיוס מקורות מימון בישראל עבור החברה, שהינה מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, באמצעות הנפקות של כתבי התחייבות נדחים, סחירים ולא סחירים, כאשר כל תמורתם תופקד בחברה, שערבה לפירעונם. אם וככל שגיוסו כתבי התחייבות כאמור, לרבות כתבי אופציה לכתבי התחייבות (להלן: "כתבי התחייבות") מכוח תשקיף המדף, כל תמורת כתבי התחייבות שיופקו על ידי מנורה גיוס הון יופקדו כאמור בידי החברה לשימושה של החברה ועל אחריותה. זאת, בהתאם להוראות ההסכם בין מנורה גיוס הון לבין החברה ובכפוף לתנאים שנקבעו באישור הממונה שניתנו לחברה.

בהמשך לפרסום תשקיף המדף כאמור לעיל, ביום 30 ביוני, 2015, השלימה מנורה גיוס הון גיוס בהיקף של 252,255,000 ש"ח, באמצעות הקצאה לציבור של 252,255,000 כתבי התחייבות נדחים (סדרה ד') של מנורה גיוס הון, בני 1 ש"ח ערך נקוב כל אחד.

כתבי התחייבות הנדחים (סדרה ד') דורגו על ידי מידרוג בע"מ בדירוג Aa3 (באופק יציב) (ראה דיווח מיום 11 ביוני, 2015, אסמכתא: 2015-01-046371).

קרן כתבי התחייבות הנדחים (סדרה ד') תיפרע בתשלום אחד בשנת 2027. היתרה הבלתי מסולקת של הקרן תישא ריבית שנתית קבועה בשיעור של 4.1%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 1 בינואר ו-1 ביולי של כל שנה קלנדרית, החל משנת 2016 ועד לשנת 2027 (כולל). למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם ביום 1 ביולי, 2024, בהתאם לתנאים המפורטים בשרט הנאמנות. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי התחייבות הנדחים, על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 30% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.522%.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

ב. (המשך)

כמו כן, כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ד), יידחו תשלומי קרן, אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר המפקח על הביטוח לעניין "הרכב הון עצמי מוכר של מבטח" מחודש אוגוסט 2011 (להלן - חוזר המפקח).

תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בחברה, כהון שלישוני מורכב, לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. החברה התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפרעון כתבי ההתחייבות הנדחים למחזיקים בהם. התחייבות החברה לשאת בתשלום מלוא הסכומים כאמור הינה בעלת המאפיינים הבאים: (1) קודמת להתחייבויות החברה כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון הראשוני ובהון המשני שלה (הון משני מורכב וכן הון משני נחות) (כהגדרתם בחוזרי המפקח על הביטוח); (2) בעלת מעמד שווה להתחייבות החברה בקשר עם כתבי התחייבות נדחים שהחברה הנפיקה ו/או תנפיק, ואשר יוכרו כהון שלישוני מורכב; ו- (3) נדחית ליתר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה. לפרטים נוספים בדבר תנאי ההנפקה ראה דיווח מיידי מיום 2 ביולי, 2015 (אסמכתא: 2015-01-064068).

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולר), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום	ליום 30 ביוני		
31 בדצמבר	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
353,707	355,225	340,553	נכסים בלתי מוחשיים
1,011,316	990,695	1,053,951	הוצאות רכישה נדחות
484,647	444,435	507,651	רכוש קבוע
252,837	211,312	239,473	השקעות בחברות מוחזקות
72,152	72,147	73,989	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
103,552	97,462	108,442	נדל"ן להשקעה אחר
1,586,747	1,576,138	1,411,817	נכסי ביטוח משנה
93,359	58,086	61,931	נכסי מסים שוטפים
192,383	138,254	185,148	חייבים ויתרות חובה
538,916	614,503	623,294	פרמיות לגבייה
17,843,825	16,729,838	19,429,509	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,005,956	3,138,145	2,766,584	נכסי חוב סחירים
5,527,089	5,373,325	5,494,486	נכסי חוב שאינם סחירים
195,777	205,846	208,746	מניות
936,814	835,429	952,577	אחרות
9,665,636	9,552,745	9,422,393	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
1,282,133	882,391	1,449,015	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
253,939	277,204	548,414	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
33,735,149	32,000,435	35,455,580	סך כל הנכסים
19,355,151	17,807,145	21,085,036	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 30 ביוני	
31 בדצמבר	2014	2015
2014	2014	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון:

291,332	291,332	291,332	הון מניות
333,486	333,486	333,486	פרמיה על מניות
232,644	237,107	201,519	קרנות הון
688,994	744,737	784,922	עודפים
1,546,456	1,606,662	1,611,259	סה"כ הון

התחייבויות:

10,192,564	10,027,929	10,278,581	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
19,068,296	17,644,058	20,540,166	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
184,296	174,093	188,550	התחייבויות בגין מסים נדחים
122,004	134,508	119,985	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
-	467	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,307,896	1,212,299	1,352,015	זכאים ויתרות זכות
1,313,637	1,200,419	1,365,024	התחייבויות פיננסיות
32,188,693	30,393,773	33,844,321	סך כל ההתחייבויות
33,735,149	32,000,435	35,455,580	סך כל ההון וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
2014	2014	2015	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					
4,762,482	1,171,032	1,247,235	2,359,523	2,436,406	פרמיות שהורווחו ברוטו
762,536	182,023	186,830	395,279	353,300	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
3,999,946	989,009	1,060,405	1,964,244	2,083,106	פרמיות שהורווחו בשייר
1,563,358	395,525	(26,934)	916,546	809,250	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
245,278	47,752	1,708	135,160	140,717	הכנסות מדמי ניהול
134,016	34,230	30,979	74,811	53,030	הכנסות מעמלות
480	52	7	52	7,106	הכנסות אחרות
5,943,078	1,466,568	1,066,165	3,090,813	3,093,209	סך כל ההכנסות
5,317,974	1,462,772	627,019	2,770,448	2,395,238	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(810,469)	(367,876)	(76,436)	(480,686)	(124,932)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,507,505	1,094,896	550,583	2,289,762	2,270,306	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
923,897	242,954	243,187	465,503	474,681	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
380,980	90,660	95,067	180,995	187,414	הוצאות הנהלה וכלליות
60,987	21,927	26,880	28,234	22,471	הוצאות מימון
5,873,369	1,450,437	915,717	2,964,494	2,954,872	סך כל ההוצאות
36,824	5,332	4,329	7,487	6,987	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
106,533	21,463	154,777	133,806	145,324	רווח לפני מסים על ההכנסה
36,656	7,226	53,830	48,990	51,369	מסים על ההכנסה
69,877	14,237	100,947	84,816	93,955	רווח נקי

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה					
ל- 6 חודשים שהסתיימו		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ביום	
ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		31 בדצמבר	
2015	2014	2015	2014	2014	
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
אלפי ש"ח					
93,955	84,816	100,947	14,237	69,877	רווח נקי
רווח (הפסד) כולל אחר:					
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד					
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ					
(10,667)	(1,909)	(12,263)	(3,040)	21,264	
32,292	102,051	(101,830)	22,859	130,937	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
(75,006)	(32,727)	(12,484)	(19,846)	(97,668)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
1,648	2,248	814	1,285	7,965	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
(51,733)	69,663	(125,763)	1,258	62,498	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(19,509)	26,269	(47,426)	473	23,567	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
(32,224)	43,394	(78,337)	785	38,931	פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
1,495	-	1,495	-	-	הערכה מחדש בגין בנייני משרד שייעודם שונה לנדל"ן להשקעה
3,168	(6,808)	13,318	(6,817)	7,955	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
4,663	(6,808)	14,813	(6,817)	7,955	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
1,591	(2,567)	5,419	(2,570)	3,000	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
3,072	(4,241)	9,394	(4,247)	4,955	פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו שלא יועברו לרווח והפסד
(29,152)	39,153	(68,943)	(3,462)	43,886	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
64,803	123,969	32,004	10,775	113,763	סך-הכל רווח כולל

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות

א. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2015				
נכסי חוב סחירים	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	אחרות	סה"כ
פירוט בסעיף	ב	ג	ד	ה
נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
37,691	2,728,893	-	2,766,584	
-	-	5,494,486	5,494,486	
16,287	192,459	-	208,746	
175,875	776,702	-	952,577	
229,853	3,698,054	5,494,486	9,422,393	
ליום 30 ביוני, 2014				
נכסי חוב סחירים	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	אחרות	סה"כ
פירוט בסעיף	ב	ג	ד	ה
נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
120,242	3,017,903	-	3,138,145	
-	-	5,373,325	5,373,325	
16,305	189,541	-	205,846	
82,312	753,117	-	835,429	
218,859	3,960,561	5,373,325	9,552,745	
ליום 31 בדצמבר, 2014				
נכסי חוב סחירים	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	אחרות	סה"כ
פירוט בסעיף	ב	ג	ד	ה
נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
43,394	2,962,562	-	3,005,956	
-	-	5,527,089	5,527,089	
15,330	180,447	-	195,777	
146,901	789,913	-	936,814	
205,625	3,932,922	5,527,089	9,665,636	

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ליום 30 ביוני, 2015	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
1,602,402	1,525,281
1,163,786	1,142,161
396	357
2,766,584	2,667,799
17,511	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2014	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
1,763,869	1,613,542
1,373,181	1,281,491
1,095	1,337
3,138,145	2,896,370
26,927	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2014	
הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר	אלפי ש"ח
1,757,841	1,647,480
1,247,690	1,223,598
425	704
3,005,956	2,871,782
31,232	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2015	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,215,282	2,508,612
-----------	-----------

3,304,692	2,985,874
6,519,974	5,494,486
	88,686

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2014	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,096,889	2,432,105
-----------	-----------

3,352,573	2,941,220
6,449,462	5,373,325
	92,703

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2014	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,209,949	2,503,254
-----------	-----------

3,358,906	3,023,835
6,568,855	5,527,089
	89,819

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. מניות

ליום 30 ביוני, 2015		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
202,897	170,854	מניות סחירות
5,849	7,386	מניות שאינן סחירות
208,746	178,240	סך הכל מניות
26,818		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2014		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
192,953	168,518	מניות סחירות
12,893	12,028	מניות שאינן סחירות
205,846	180,546	סך הכל מניות
25,759		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2014		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
189,639	166,894	מניות סחירות
6,138	7,238	מניות שאינן סחירות
195,777	174,132	סך הכל מניות
25,988		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2015		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
644,822	590,766	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
307,755	275,745	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
952,577	866,511	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
30,321		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2014		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
634,708	589,678	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
200,721	153,903	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
835,429	743,581	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
21,831		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2014		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
660,715	621,300	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
276,099	242,535	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
936,814	863,835	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
29,872		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.
